

GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSELERİ
MÜZİK ALANI

MÜZİKSEL İŞİTME
OKUMA VE YAZMA
10

YAZARLAR
KOMİSYON

DEVLET KİTAPLARI
DÖRDÜNCÜ BASKI
....., 2015

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI: 5685
DERS KİTAPLARI DİZİSİ: 395

15.?.Y.0002.4201

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

Editör : İlker ERMİŞ
Dil Uzmanı : Hilal ER
Program Geliştirme Uzmanı : Sedat DAĞ
Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı : İsmail ŞENER
Rehberlik Uzmanı : Serap ÖZÜDOĞRU
Görsel Tasarım Uzmanı : Timurlenk ÖZKAYNAK
Notist : Musa AYÇİÇEK

ISBN 978-975-11-3652-7

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 04.08.2011 gün ve 5525 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 10.04.2015 gün ve 3897233 sayılı yazısı ile dördüncü defa 2.580 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fişkırarak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

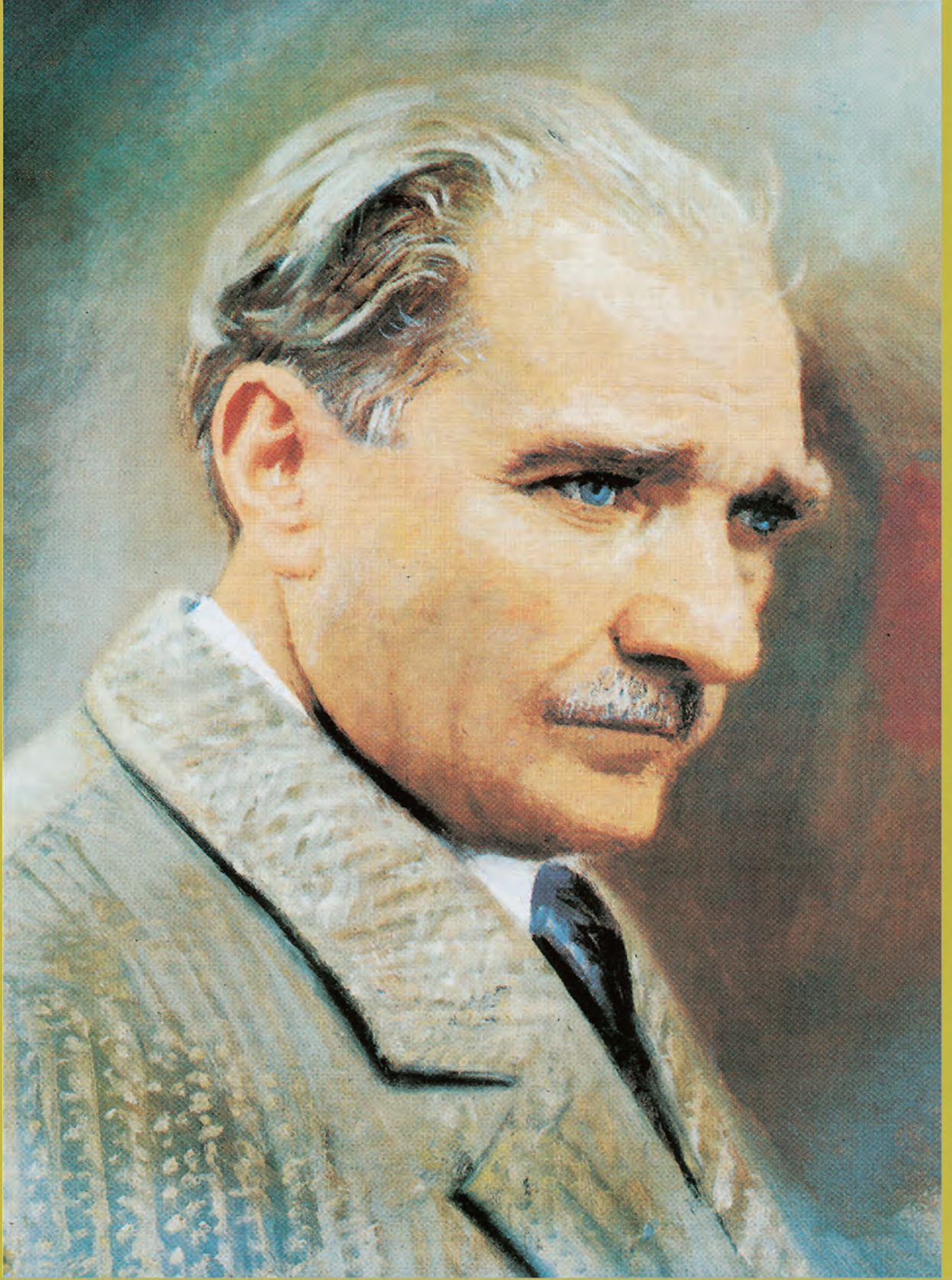
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

ÖĞRENME ALANI 1 MÜZİK İŞARET VE TERİMLERİ

2

ÜNİTE 1 Ölçü

3

Karma Ölçüler (Aksak Ölçüler).....	3
Eksik Ölçü.....	7
Ölçme ve Değerlendirme.....	8

ÜNİTE 2 Aralık

10

Uyumlu Aralıklar.....	15
Yarı Uyumlu Aralıklar.....	15
Uyumsuz Aralıklar.....	15
Ölçme ve Değerlendirme.....	24

ÜNİTE 3 Akor

26

Temel Durumda Majör Akorlar.....	29
Temel Durumda Minör Akorlar.....	33
Temel Durumda Eksik Beşli Akorlar.....	36
Temel Durumda Artık Beşli Akorlar.....	39
Ölçme ve Değerlendirme.....	43

ÖĞRENME ALANI 2 TONAL VE MAKAMSAL MÜZİK

44

ÜNİTE 1 Tonal Müzik

45

Sol Majör.....	46
Mi Minör.....	49
Fa Majör.....	54
Re Minör.....	57
Ölçme ve Değerlendirme.....	62

ÜNİTE 2 Makamsal Müzik

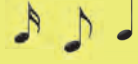
63

Nikriz Makamı.....	63
Hicaz Makamı.....	68
Ölçme ve Değerlendirme.....	74

ÖĞRENME ALANI 3	MÜZİKSEL OKUMA (SOLFEJ - BONA)	76
ÜNİTE 1	Sol Majör ve Mi Minörde Müziksel Okuma	77
ÜNİTE 2	Fa Majör ve Re Minörde Müziksel Okuma	100
ÜNİTE 3	Nikriz ve Hicaz Makamlarında Müziksel Okuma	123
ÖĞRENME ALANI 4	MÜZİKSEL YAZMA (DİKTE)	132
ÜNİTE 1	Sol Majör ve Mi Minörde Müziksel Yazma	133
ÜNİTE 2	Fa Majör ve Re Minörde Müziksel Yazma	146
ÜNİTE 3	Nikriz ve Hicaz Makamlarında Müziksel Yazma	159
	TERİMLER SÖZLÜĞÜ	169
	KAYNAKÇA	172

KİTABIMIZI TANIYALIM

Hazırlık Çalışması

Öğrencilerin önceden edindiği bilgileri kullanmasını ve araştırma, inceleme, gözlem yapma, düşünme, fikir yürütmesini sağlayacak çalışmalar bu bölümde yer alır.

Etkinlik

Öğrencilerin müziksel işitme, okuma, yazma becerisini geliştirmeye yönelik kazanımlarını destekleyen, sınıf içinde ve dışında bireysel ve grup hâlinde yapılacak uygulama çalışmalarını içeren bölümdür.

Ölçme ve Değerlendirme

Öğrencilerin verilen konularla ilgili bilgi ve becerilerinin ölçüldüğü, dönüt sağlayan çalışmalar bu bölümde yer alır.

Müziksel Okuma (Solfej)

Bu bölümde, ezgisel nitelikli okuma parçaları, ölçü rakamına, ses sürelerine ve ses yüksekliklerine uygun olarak tonal - makamsal öğeler göz önünde bulundurularak okunur.

Müziksel Okuma (Bona)

Bu bölümde verilen okuma parçaları, ölçü rakamına, ses sürelerine dikkat edilerek ses yükseklikleri ve tonal - makamsal öğeler göz önüne alınmaksızın okunur.

Müziksel Yazma (Dikte)

Bu bölümde, öğretmenin çalacağı ezgisel ve tartımsal nitelikteki eserleri, öğrencinin daha önceden öğrendiği bilgilerle birleştirerek yazmasını sağlamak hedeflenmiştir. Ezgisel eserlerde ses yükseklikleri, tonal, makamsal öğeler, ölçü rakamı ve ses süreleri göz önünde bulundurularak yazılır (dikte edilir). Ritmik eserlerde ise ses yükseklikleri, tonal ve makamsal öğeler değil sadece ölçü rakamı ve ses sürelerine dikkat edilerek yazılır (dikte edilir).

1. ÖĞRENME ALANI

MÜZİK İŞARET VE TERİMLERİ

ÜNİTELER

1. Ölçü
2. Aralık
3. Akor

ÜNİTE 1 Ölçü

- KONULAR**
- Karma Ölçüler (Aksak Ölçüler)
 - Eksik Ölçü

Hazırlık Çalışması

- “Onuncu Yıl Marşı” ile “Oynaya Oynaya Gelin Çocuklar” şarkısını, elinizle ritim tutarak söyleyiniz. İki eser arasındaki ritim farklılığının nedenini sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
- İstiklal Marşı'nın ölçü sayısını gözeterek eserin ilk ve son ölçülerinde gördüğünüz farklılıkları arkadaşlarınızla tartışınız.

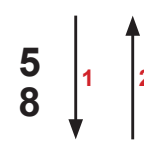
• Karma Ölçüler (Aksak Ölçüler)

İkili zamanla, üçlü zamanın birlikte kullanıldığı ölçülere karma (aksak) ölçüler denir. Bir karma ölçü, hem basit ölçünün hem de bileşik ölçünün özelliklerini yapısında birleştirir.

Daha çok geleneksel Türk müziğinde ve çağdaş sanat müziğinde kullanılan karma ölçülerde birim vuruşlar çoğunlukla sekizlik olmakla birlikte eserin hızına göre dörtlük ya da on altılık da olabilir. Hızlı eserlerde sekizlik, on altılık gibi birim vuruşlar kullanılırken metronomu yavaş eserlerde dörtlük birimin kullanıldığı örneklere sıkça rastlanır.

Aşağıda birim vuruşu sekizlik olan örnekler verilmiştir:

İki zamanlı Karma Ölçüler ($\frac{5}{8}$, $\frac{5}{4}$):

$\frac{5}{8}$		$\frac{5}{4}$		$\frac{5}{8}$	
---------------	---	---------------	--	---------------	---

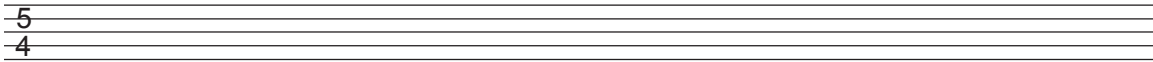

Etkinlik 1

1. Aşağıya $\frac{5}{4}$ ölçüde 4 ölçülük ritim kümeleri yazınız.

$\frac{5}{4}$

2. Aşağıdaki ritim kümelerinin ikili ve üçlü zamanlarını belirtiniz.

AN 1a

AN 1b

Aşağıda $\frac{5}{8}$ ölçülerde kuvvetli ve zayıf zamanlar gösterilmiştir:

AN 2a

AN 2b

Etkinlik 2

1. Aşağıdaki ezginin ölçü çizgilerini yerleştiriniz.

2. Aşağıdaki ritim kümesinin kuvvetli ve zayıf vuruşlarını belirtiniz.

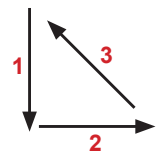
3. Aşağıdaki ezgiyi elinizle vuruş biçimini de yaparak önce ritmik (bona), sonra da ezgisel (solfej) olarak okuyunuz.

4. Öğretmeninizin çalacağı düzeye uygun $\frac{5}{8}$ bir ezgiyi defterinize yazınız.

Üç Zamanlı Karma Ölçüler ($\frac{7}{8}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{8}{8}$):

$\frac{7}{8}$	$\frac{8}{8}$
$2 + 2 + 3$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman	$2 + 3 + 3$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman
$2 + 3 + 2$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman	$3 + 2 + 3$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman
$3 + 2 + 2$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman	$3 + 3 + 2$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman

Etkinlik 3

Aşağıda verilen ritim kümelerinin ikili ve üçlü zamanlarını belirtiniz.

$\frac{7}{8}$ ve $\frac{8}{8}$ bazı ölçü çeşitlerindeki kuvvetli – zayıf zamanlar aşağıda gösterilmiştir.

K YK Z YK Z K Z YK Z Z

K YK Z YK Z Z K Z Z YK Z

Etkinlik 4

1. Aşağıda verilen ezginin ölçü çizgilerini yerleştiriniz.

2. Aşağıda verilen ritim kümelerinin kuvvetli ve zayıf zamanlarını belirtiniz.

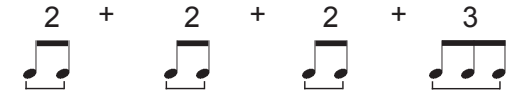

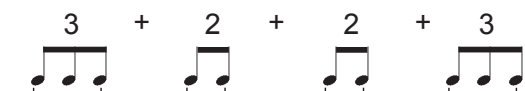

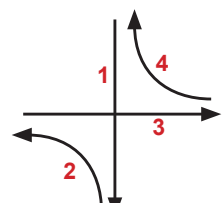

3. Aşağıdaki ezgiyi elinizle vuruş biçimini de göstererek önce ritmik (bona), sonra da ezgisel (solfej) olarak okuyunuz.

ANONİM

4. Öğretmeninizin çalacağı düzeye uygun $\frac{7}{8}$ bir ezgiyi defterinize yazınız.

Dört Zamanlı Karma Ölçüler ($\frac{9}{8}$, $\frac{9}{4}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{10}{8}$):

$\frac{9}{8}$	$\frac{10}{8}$
$2 + 2 + 2 + 3$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman 4. zaman	$2 + 3 + 2 + 3$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman 4. zaman
$2 + 2 + 3 + 2$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman 4. zaman	$2 + 2 + 3 + 3$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman 4. zaman
$2 + 3 + 2 + 2$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman 4. zaman	$3 + 2 + 2 + 3$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman 4. zaman
$3 + 2 + 2 + 2$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman 4. zaman	$3 + 3 + 2 + 2$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman 4. zaman
	$3 + 2 + 3 + 2$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman 4. zaman
	$2 + 3 + 3 + 2$ 1. zaman 2. zaman 3. zaman 4. zaman

Etkinlik 5

Aşağıdaki ritim kümelerinin ikili ve üçlü zamanlarını belirtiniz.

$\frac{9}{8}$ ve $\frac{10}{8}$ bazı ölçü çeşitlerindeki kuvvetli ve zayıf zamanlar aşağıda gösterilmiştir.

K YK Z Z Z K Z Z Z Z YKZ

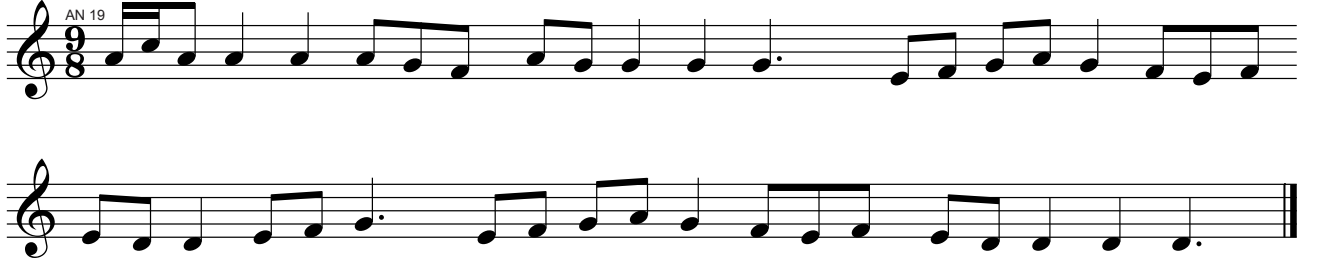
K ZYKZ Z Z Z K Z YKZYKZ

Etkinlik 6

1. Aşağıda verilen ezginin ölçü çizgilerini yerleştiriniz.

ANONİM

2. Aşağıda verilen ritim kümelerinin kuvvetli - zayıf zamanlarını belirtiniz.

3. Aşağıdaki ezgiyi elinizle vuruş biçimini de yaparak önce ritmik (bona), sonra da ezgisel (solfej) olarak okuyunuz.

ANONİM

4. Öğretmeninizin çalacağı düzeye uygun $\frac{9}{8}$ bir ezgiyi defterinize yazınız.

Not: Geleneksel Türk müziğinde, yukarıda verilen karma ölçülerin dışında sık olmamakla birlikte $\frac{11}{8}$, $\frac{13}{8}$, $\frac{15}{8}$ gibi farklı karma ölçülerde örneklere de rastlanmaktadır.

• Eksik Ölçü

Bazı eserlerde ilk ölçü, belirtilen birimlerden (ölçü sayısından) eksik olarak başlayabilir. Böyle ölçülere eksik ölçü denir. Eksik kalan süre bölümlerin ya da eserin sonunda tamamlanır. Eksik ölçü, ölçülerdeki vuruş özellikleri (kuvvetli-zayıf)ni değiştirmez.

Eksik ölçü, ölçünün kaçınıcı biriminden başlıyorsa el vuruşu da o birimden başlatılır.

Etkinlik 7

1. Aşağıdaki eksik ölçülü ezgileri, vuruşlarını yaparak okuyunuz.

AN 24

2. Aşağıdaki eksik ölçülü tartım kümesinin son ölçüsünü tamamlayınız.

AN 25

3. Öğretmeninizin çalacağı düzeye uygun eksik ölçülü bir ezgiyi defterinize yazınız.

Ölçme ve Değerlendirme

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi $\frac{5}{8}$ karma ölçü sayısına uygun değildir?

A) AN 26

B) AN 27

C) AN 28

D) AN 29

E) AN 30

2. Aşağıda verilen $\frac{7}{8}$ ritim kümelerinden hangisi 2+2+3 zamanını göstermez?

A) AN 31

B) AN 32

C) AN 33

D) AN 34

E) AN 35

3. Aşağıda verilen ritim kümelerinden hangisi $\frac{8}{8}$ karma ölçü sayısında yazılmıştır?

A)

B)

C)

D)

E)

4. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi $\frac{9}{8}$ karma ölçü göstergesine uygun değildir?

A)

B)

C)

D)

E)

5. Aşağıda verilen $\frac{10}{8}$ ritim kümelerinden hangisi 3+3+2+2 zamanını gösterir?

A)

B)

C)

D)

E)

6. Sekizlik nota ile eksik ölçü başlayan eserin son ölçüsü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A)

B)

C)

D)

E)

ÜNİTE 2 Aralık

- KONULAR**
- Uyumlu Aralıklar
 - Yarı Uyumlu Aralıklar
 - Uyumsuz Aralıklar

Hazırlık Çalışması

9. sınıf Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersi, aralık konusu bilgilerini gözden geçirerek “do” sesi üzerine B2, K2, B3, K3, T4, T5, A4, E5, B6, K6, B7, K7, 8’li aralıkları oluşturarak dizekli bir kâğıda yazınız.

Aralık bilgisi müzikle uğraşan kimselere gerekli olan temel bilgi dallarından birisidir. Aralık bilgisi, iyi bir solfej eğitiminin temelidir. Doğru seslerle solfej okuyabilmek, çalınan sesleri doğru duyabilmek ve yazabilmek için aralık bilgisi olmazsa olmaz bir ön koşuldur. Solfej eğitimiyle bağlantılı olarak çalgı, şan vb. müzik eğitimlerinin her alanı için de aralık bilgisi gereklidir. Müziğin daha ileri konularında da (armoni, kontrpuan, orkestrasyon öğrenirken ve beste yaparken) aralık bilgileri temel dayanağımızdır. Aralık bilgisi yaptığımız işi daha bilinçli ve daha kolay yapmamıza yardımcı olur. Aralıkları çok iyi bilmeden müzik öğrenilemez, müzik yapılamaz.

Bir aralığın bütün özellikleriyle bilinmesine **aralığın tanımlanması** denir. Bir aralığın tanımlanması için sırayla üç işlem yapılır:

1. Adlandırma
2. Ölçme
3. Nitelendirme

1. **Adlandırma:** Aralığı oluşturan seslerle belirlenir. Örneğin; 2’li aralığı, 3’lü aralığı, 7’li aralığı gibi.
2. **Ölçme:** Aralığı oluşturan iki ses arasındaki perdelere göre ölçülür. Örneğin; do – mi aralığı 2 perdedir, fa – si aralığı 3 perdedir.
3. **Nitelendirme:** Bir aralığın tam - eksik, büyük - küçük olarak nitelendirilmesidir.

Aralıkları nitelendirmek için küçük, büyük, tam, artık, eksik gibi tanımlar kullanılır.

Tam sözcüğü 1’li, 4’lü, 5’li, 8’li aralıklar için kullanılır.

Küçük - büyük sözcükleri 2’li, 3’lü, 6’lı 7’li aralıklar için kullanılır.

Artık - eksik sözcükleri tüm aralıklar için kullanılır.

Aralık	1’li	2’li	3’lü	4’lü	5’li	6’lı	7’li	8’li
Tam	✓			✓	✓			✓
Küçük – Büyük		✓	✓			✓	✓	
Artık – Eksik	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Artık (Augmented, Ogmentif) aralıklar (A): Büyük ve tam aralıklar yarım perde daha genişletildiğinde oluşur.

Örnek:

ON 1 B3 (2 perde) A3 (2,5 perde)

ON 1a T5 (3,5 perde) A5 (4 perde)

Eksik (Diminished, Diminişt) aralık (E): Küçük ve tam aralıklar yarım perde daha daraltıldığında oluşur.

Örnek:

ON 2 K3 (1,5 perde) E3 (1 perde)

ON 2a T5 (3,5 perde) E5 (3 perde)

Etkinlik 1

Artık ve eksik aralık bilgileri ile do - sol aralığını nitelendiriniz. Boş bırakılan yerlere uygun olan adlandırma, ölçme ve nitelendirme bilgilerini yazınız.

AN 42 1/2

1. Do - sol aralığı aralıktır.
2. Ölçmeye göre do - sol arası perdedir.
3. Arasında 3,5 perde bulunan 5'li aralığa aralığı denir.

Etkinlik 2

Aralık bilgilerini gözden geçirerek aşağıda verilen 1 oktav (8'li) içindeki inici ve çıkıcı aralıkları örnekte olduğu gibi tanımlayınız.

ON 4

↑B2

Bilgi Notu:

9. Sınıf müziksel işitme okuma ve yazma dersi Dizi ve Aralık ünitesinde aralıkların çevrilmesi konusunda ;

3'lü aralığın çevrildiğinde 6'lı,
2'li aralığın çevrildiğinde 7'li,
5'li aralığın çevrildiğinde 4'lü,
Küçük aralıkların çevrildiğinde büyük aralık olduğu,
Büyük aralıkların çevrildiğinde küçük aralık olduğu,
Artık aralıkların çevrildiğinde eksik aralık olduğu ,
Eksik aralıkların çevrildiğinde artık aralık olduğu,
Tam aralıkların çevrildiğinde tam aralık kaldığı belirtilmiştir.

Bu bilgilerden aralık oluşturmada yararlanabiliriz. Özellikle büyük aralıkları oluştururken aralıkların çevrimlerinden yararlanmak kolaylık sağlayacaktır.

Örneğin la sesi üzerine B6 aralığı oluşturmak için la sesi altına B6'nın tersi olan K3 aralığı oluşturulur. Aralık ters çevrilir, la sesi üzerine B6 aralığı oluşturacak ses bulunur.

ON 4A

1B6 ↓K3 1B6

↑K7 ↓B2 K7

↓K6 ↑B3 K6

Etkinlik 3

Aralık çevrimleri bilgilerinizden yararlanarak isimleri verilen aralıkları oluşturunuz.

ON 4B

1B7

↓K6

↓K7

1K6

Etkinlik 4

Aşağıda verilen inici ve çıkıcı aralıkları oluşturunuz.

ON 5

↓B2 ↓B2 ↓B2 ↓B2 ↓K2 ↑K2

↑K2 ↑E2 ↓K3 ↑B3 ↓K3 ↑B3

↑K3 ↑K3 ↓T4 ↓T4 ↑A4 ↓A4

↑E4 ↑E5 ↑E5 ↑E5 ↓E5 ↓T5

↑B6 ↓K6 ↑K6 ↑B6 ↓B6 ↓B6

↑K7 ↓K7 ↓B7 ↑B7 ↓K7 ↓E7

↑A7 ↑B7 ↓E8 ↑A8 ↑8 ↑E8

↑B2 ↑T2 ↓K2 ↑E3 ↓K6 ↑A4

↑E5 ↓K7 ↓B3 ↓K6 ↑A7 ↑E2

↓K3 ↑A8 ↓B6 ↑T8 ↓B7 ↑E7

Etkinlik 5

Aşağıda verilen büyük aralıkları küçük aralıklara, küçük aralıkları büyük aralıklara, artık ve eksik aralıkları tam aralıklara dönüştürünüz.

ON 5A

The image shows ten musical staves, each containing three measures of music. The intervals and accidentals are as follows:

- Staff 1: Measure 1: G4, B4; Measure 2: A#4; Measure 3: G4, Bb4
- Staff 2: Measure 1: G#4, A4; Measure 2: G#4, B4; Measure 3: A#4, B4
- Staff 3: Measure 1: Gb4, Bb4; Measure 2: G4, B4; Measure 3: Gb4, Bb4
- Staff 4: Measure 1: G4, A4 (marked with an 'x'); Measure 2: G#4, B4; Measure 3: Gb4, Bb4
- Staff 5: Measure 1: G4, B4; Measure 2: G4, B4; Measure 3: Gb4, Bb4
- Staff 6: Measure 1: G#4, B4; Measure 2: G4, B4; Measure 3: G#4, B4
- Staff 7: Measure 1: G#4, B4; Measure 2: Gb4, Bb4; Measure 3: G#4, B4
- Staff 8: Measure 1: G#4, B4; Measure 2: Gb4, Bb4; Measure 3: G#4, B4
- Staff 9: Measure 1: G#4, B4; Measure 2: G4, B4; Measure 3: Gb4, Bb4
- Staff 10: Measure 1: Gb4, Bb4; Measure 2: G4, B4; Measure 3: G4, B4

• Uyumlu Aralıklar

Aralıklar, aralığı oluşturan seslerin kaynaşma derecesine göre sınıflandırılır.

Uyumlu aralıklar (consonance, konsanans): Tınlayışları açısından birbirleriyle uyumlu seslerin oluşturduğu aralıklardır. Uyumlu aralıklar kendi içinde ikiye ayrılır: Bunlardan tam 1'li, tam 8'li, tam 5'li, tam 4'lülere tam; büyük ve küçük 6'lılara, büyük ve küçük 3'lülere **yarı uyumlu aralık** denir.

UYUMLU ARALIKLAR

TAM UYUMLU ARALIKLAR

YARI UYUMLU ARALIKLAR

ON 6

1'li li 8'li li 5'li li 4'lü B3 K6 K3 B6

• Uyumsuz Aralıklar

Uyumsuz aralıklar (dissonance, disonans): Tınlayışları açısından birbiriyle uyumsuz seslerin oluşturduğu aralıklardır. Uyumlu aralıkların dışında kalan 2'li ve 7'liler ile artık ve eksik aralıklar, **uyumsuz aralıktır**.

Etkinlik 6

Aşağıda armonik aralıklar verilmiştir. Öğretmeninizin çalacağı bu aralıkları örnekteki gibi sınıflandırınız.

ON 7

Uyumsuz Uyumlu

Etkinlik 7

Aşağıda verilen aralıkları tanımlayınız. Uyumlu, yarı uyumlu, uyumsuz aralıkları işaretleyiniz.

ON 8

Etkinlik 8

Aşağıda verilen seslerle çıkıcı ve inici, tam uyumlu aralıkları oluşturunuz.

ON 9

↓8 ↑T5 ↑T5 ↓T4 ↑T5 ↓T4

↓T5 ↑8 ↓T5 ↑T4 ↑T4 ↓T5

↓T4 ↑T5 ↓T4 ↓T5 ↑T4 ↓T4

↓T8 ↑T1 ↑T4 ↓T5 ↑T8 ↓T4

↑T4 ↑T5 ↓T4 ↓T5 ↑T1 ↓T5

Etkinlik 9

Aşağıda verilen seslerle çıkıcı ve inici uyumsuz aralıklar oluşturunuz.

ON 10

↑B2 ↓K2 ↓K7 ↑K2 ↑B7 ↑K7
↓E3 ↓B2 ↑A5 ↑B2 ↑K7 ↑B7
↓A4 ↓K2 ↓K7 ↓B2 ↑A6 ↑E7
↑E5 ↑K2 ↑B7 ↓A4 ↓K7 ↓E5
↓E2 ↓K2 ↓B7 ↑K7 ↓K7 ↑B7

Etkinlik 10

Aşağıda verilen seslerle çıkıcı ve inici yarı uyumlu aralıklar oluşturunuz.

ON 11

↑B3 ↓K3 ↑K6 ↑B6 ↑K3 ↓B3
↑K6 ↓B3 ↑B3 ↑B6 ↓B6 ↓K6
↓K6 ↑B3 ↑K3 ↓B6 ↑K6 ↓K3
↓K3 ↑B3 ↓K6 ↑B6 ↓B6 ↑B3

Etkinlik 11

- Do sesi üzerine tam uyumlu,
- Mi sesi üzerine yarı uyumlu,
- Fa sesi üzerine uyumsuz çıkıcı aralıklar seslendiriniz.

Aralıkları seslendirmeden önce aralığı oluşturan sesleri düşününüz, aralığı ölçünüz, nitelendiriniz ve daha sonra seslendiriniz.

Etkinlik 12

Aşağıda verilen aralıkları tanımlayınız. Tam uyumlu, uyumsuz, yarı uyumlu olmalarına göre işaretleyiniz ve aralıkları seslendiriniz.

ON 12

Etkinlik 13

Aşağıda verilen tam uyumlu, yarı uyumlu ve uyumsuz aralıklardan oluşan solfejleri okuyunuz.

Martha A. GHEZZO

ON 16

M. A. GHEZZO

ON 17

M. A. GHEZZO

ON 18

M. A. GHEZZO

ON 29

Etkinlik 14

Aşağıda verilen tam uyumlu, yarı uyumlu ve uyumsuz aralıklardan oluşan solfejleri okuyunuz.

M. A. GHEZZO

ON 19

M. A. GHEZZO

ON 20

M. A. GHEZZO

ON 21

M. A. GHEZZO

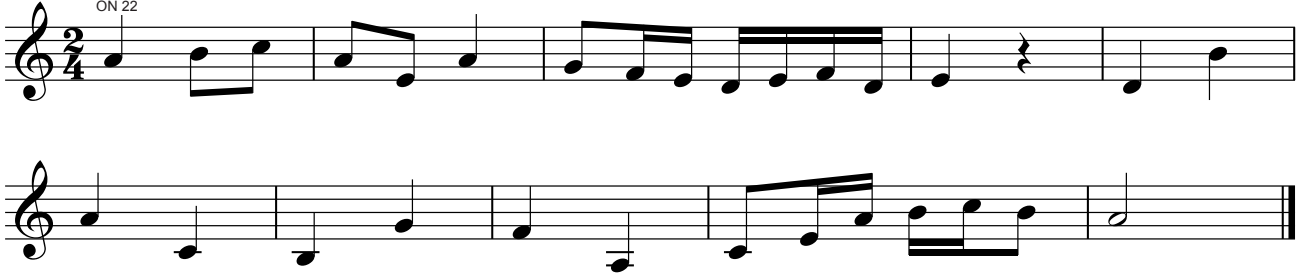
ON 30

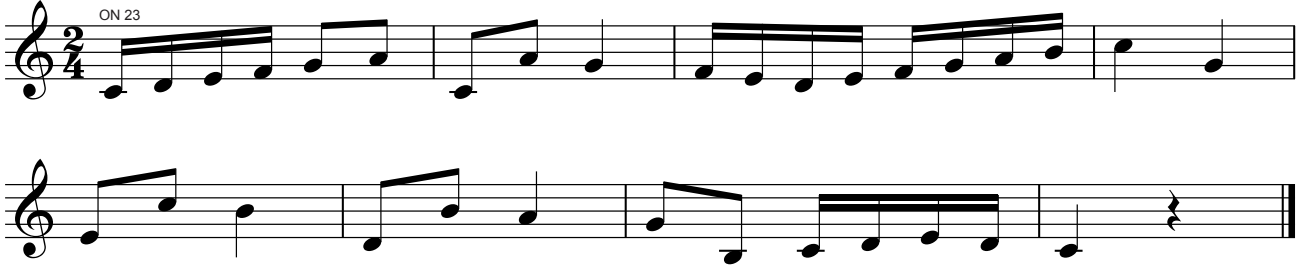
Etkinlik 15

Aşağıda verilen tam uyumlu, yarı uyumlu ve uyumsuz aralıklardan oluşan solfejleri okuyunuz.

M. A. GHEZZO

M. A. GHEZZO

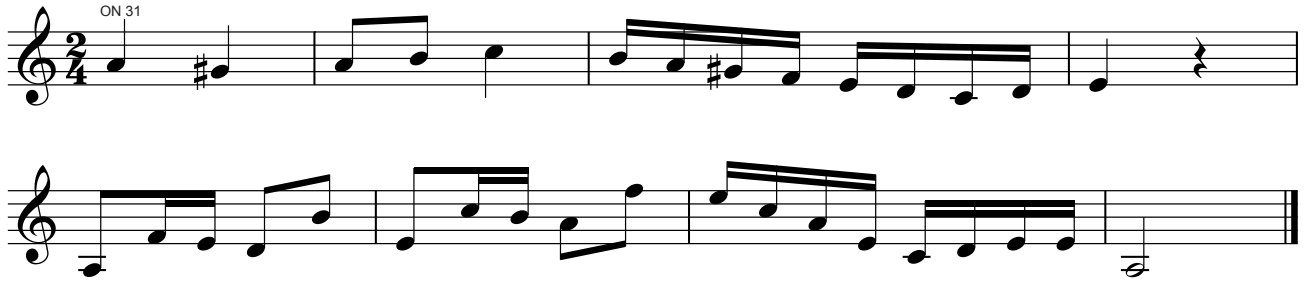
M. A. GHEZZO

M. A. GHEZZO

M. A. GHEZZO

M. A. GHEZZO

Etkinlik 16

Aşağıda verilen eksik ve artık aralıklarla ilgili solfejleri okuyunuz.

M. A. GHEZZO

M. A. GHEZZO

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1. Bir aralığın tanımlanması için sırayla yapılması gereken üç işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ölçme, adlandırma, nitelendirme
- B) Nitelendirme, ölçme, adlandırma
- C) Adlandırma, nitelendirme, ölçme
- D) Ölçme, nitelendirme, adlandırma
- E) Adlandırma, ölçme, nitelendirme

2. Tam uyumlu aralıkları gösteren seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) B3, K3, T5, T4, T8, T1
- B) B3, K3, B6, K6
- C) T8, T1, T5, T4
- D) Eksik ve artık aralıklar
- E) T5, T4, K7, B7

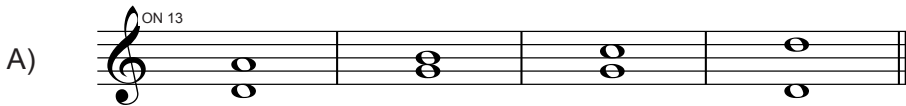
3. Uyumsuz aralıkları gösteren seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

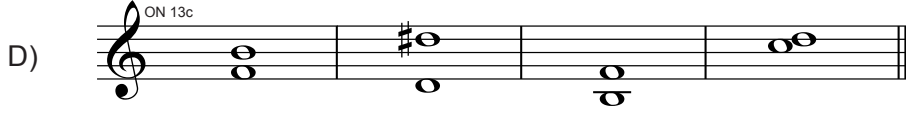
- A) K7, B7, K3, B3
- B) A4, E5, T4, T5
- C) K3, B3, K6, B6
- D) K3, B3, K6, B6, eksik ve artık aralıklar
- E) K7, B7, K2, B2, eksik ve artık aralıklar

4. Yarı uyumlu aralıkları gösteren seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

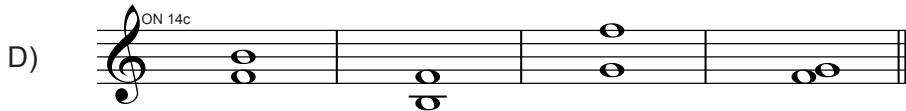
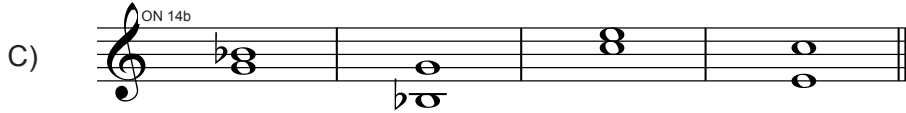
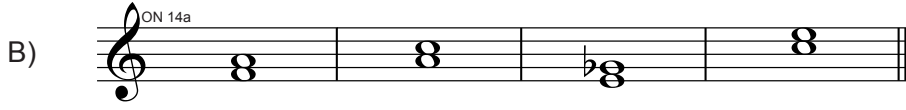
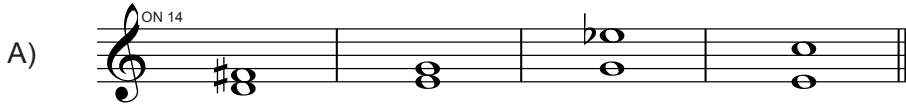
- A) K3, B3, K6, B6, T4, T5
- B) T8, T1, T5, T4
- C) B3, K3, B6, K6
- D) B3, K3, K6, B2
- E) B3, K3, K6, B6, eksik ve artık aralıklar

5. Aşağıdakilerden hangisi tam uyumlu aralıklardır?

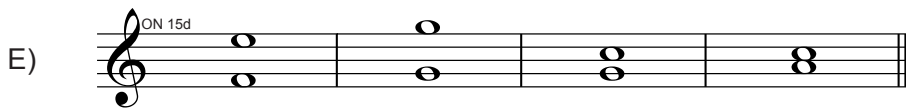
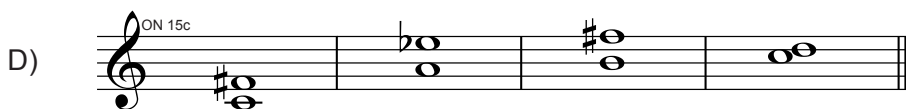
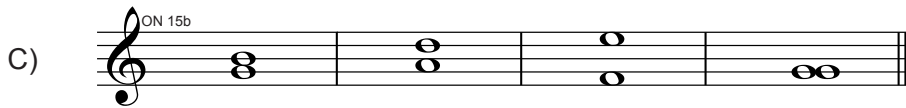
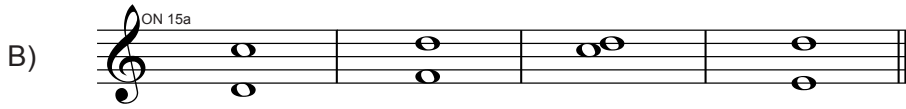
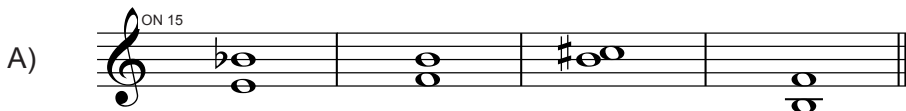

6. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi yarı uyumlu aralıklardır?

7. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi uyumsuz aralıklardır?

ÜNİTE 3 Akor

- KONULAR**
- Temel Durumda Majör Akorlar
 - Temel Durumda Minör Akorlar
 - Temel Durumda Eksik Beşli Akorlar
 - Temel Durumda Artık Beşli Akorlar

Hazırlık Çalışması

1. Do majör ve la minör dizinin durucu seslerini (1, 3, 5) melodik (yatay) ve armonik (dikey) olarak çalınız.
2. Bu sesleri çaldığınızda majör ve minör dizinin tınısal karakterini algılayıp algılamadığınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.
3. Çaldığınız sesleri, pesten tize doğru "na" hecesiyle seslendiriniz ve belleğinizdeki bazı şarkıların başlangıçlarına ya da bir bölümüne benzeyip benzemediğine dikkat ediniz.

En az üç sestem oluşan ses kümesine **akor** denir. Rastgele sıralanmış her üç ya da daha fazla ses akor olarak adlandırılmaz. Akoru oluşturan seslerin yazıldıkları müzikal sisteme göre "kuramsal" uyumluluk göstermesi gerekir. Örneğin tonal müzikte akorlar üçlü aralıklardan oluşurken makamsal çalışmalarda dörtlü aralıkların kullanılması gibi. Belirli bir müzikal sisteme göre kuramsal uyumluluk gösteren akorlar, kendi içinde de "işitsel" olarak uyum-uyumsuzluk ilişkisi içerir.

Burada tonal müzik algısı içinde üçlü aralıklardan oluşan, işitsel olarak uyumlu ve uyumsuz, üç sesli akorları inceleyeceğiz:

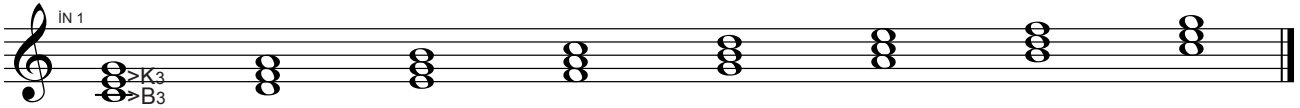
Tonal müzikte akorlar, majör ve minör dizilerin derecelerinin üzerine üçlüler eklenerek elde edilir. Dolayısıyla akorlar, ait oldukları dizilerin (tonalitelerin) seslerini içerir.

Etkinlik 1

1. Aşağıda do majör ve armonik la minörde, dizilerin her bir derecesine üst üste iki üçlü gelecek şekilde akorlar oluşturulmuştur. Örnekte olduğu gibi yanlarına üçlülerini belirtiniz.

2. Yukarıdaki do majör ve armonik la minör dizilerde oluşan akorları üçlü aralıkların dizilişine dikkat ederek sınıflandırınız. Üçlülerin dizilişi açısından birbirinden farklı kaç akor olduğunu söyleyiniz.

3. Üçlülerin dizilişine göre sınıflandırdığınız akorları piyano ile armonik ve melodik olarak çalarak işitsel benzerlik ve farklılıklarını tespit ediniz.

4. Çaldığınız akorların her birini aşağıdan yukarıya doğru “na” ile seslendiriniz.

Akorlar; armonik (dikey) seslendirildiklerinde akor, melodik (yatay) ve sıralı sesle dirildiklerinde arpej, melodik ancak sıra gözetmeksizin seslendirildiklerinde kırık akor olarak adlandırılır.

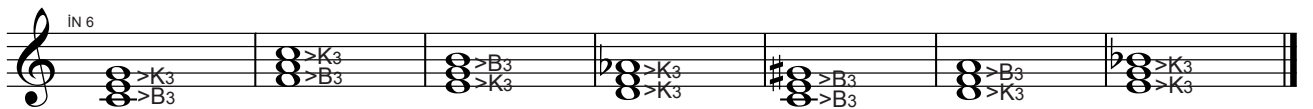
Etkinlik 1'deki örneklerde de olduğu gibi kuramsal (üçlülerin dizilişleri) ve işitsel etkilerine göre birbirinden farklı dört akor elde ederiz.

Majör (M)	Minör (m)	Eksik Beşli (-5) (dim)	Artık Beşli (+5) (aug)
B3 + K3 → M	K3 + B3 → m	K3 + K3 → -5	B3 + B3 → +5

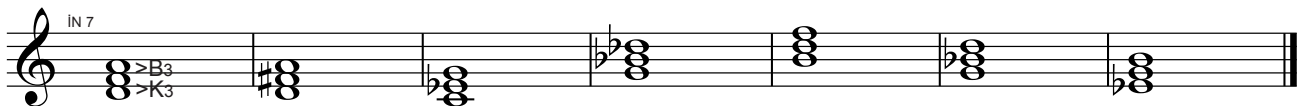
Etkinlik 2

1. Aşağıdaki akorları bünyelerindeki üçlülere göre adlandırınız.

.....

2. Aşağıdaki akorları örnekte olduğu gibi üçlülerini de belirterek adlandırınız.

..m..

.....

Akorların sadece nitelikleri (majör, minör vb.) onları adlandırmamız için yeterli değildir. Dizilerde olduğu gibi akorlarda da akora adını veren temel bir ses vardır ve akorlar buna göre adlandırılır.

IN 8

do maj re min si -5 do +5

Akorları adlandırırken sesleri şifrelemek için kullanılan harflerden yararlanılabilir.

A	B	C	D	E	F	G
La	Si	Do	Re	Mi	Fa	Sol

IN 9

do maj → CM re min → Dm si -5 → B-5

Majör akorları ifade etmek için sesleri simgeleyen harflerin (A, B, C...) yanında "M" kullanılabileceği gibi hiçbir belirteç kullanılmaması da majör akor anlamına gelir.

IN 10

CM → C FM → F

Temel sesin kök durumunda yani altta olduğu akorlara **temel durumda akorlar** (temel akor) denir. Temel akorlar, diğer seslerin temel sese uzaklığına göre $\frac{5}{3}$ akoru olarak da adlandırılır. Ancak temel akor şifrelerinde bunun belirtilme zorunluluğu yoktur.

IN 11

Temel Ses $C \frac{5}{3}$ → C Temel Ses $Dm \frac{5}{3}$ → Dm

Özet olarak bir akoru adlandırabilmek için akorun niteliğinin (majör, minör, -5, +5), temel sesinin (akorun kök sesi) ve temel sesin hangi konumda (kök, üçlü, beşli konumda) olduğunun bilinmesi gerekir.

Etkinlik 3

Aşağıdaki akorları verilen örnekte olduğu gibi en sade biçimde adlandırınız.

IN 12

D

• Temel Durumda Majör Akorlar

Temel ses kök durumundadır. Temel durumda majör akorlar, temel sesin üzerine aşağıdan yukarıya doğru B3+K3 aralık kurulmasıyla oluşur. M_3^5 akoru olarak şifrelenir.

IN 13

Temel Ses Temel Ses Temel Ses

M_3^5 akorlarında majör etkiyi hissettiren, ilk üçlünün B3 (Majör) olmasıdır.

Etkinlik 4

1. Temel sesi ve beşlisi verilen M_3^5 akorlarının üçlülerini yazınız.

IN 14

M_3^5 M_3^5 M_3^5 M_3^5 M_3^5

2. Aşağıda temel sesi verilen M_3^5 akorları oluşturunuz.

IN 15

M_3^5 M_3^5 M_3^5 M_3^5 M_3^5

3. Aşağıda beşlisi verilen M_3^5 akorları oluşturunuz.

M_3^5 M_3^5 M_3^5 M_3^5 M_3^5

4. Aşağıda üçlüsü verilen M_3^5 akorları oluşturunuz.

M_3^5 M_3^5 M_3^5 M_3^5 M_3^5

5. Aşağıdaki akorları örnekte olduğu gibi şifrelendiriniz.

C

6. Aşağıda şifreleri verilen akorları armonik ve melodik olarak yazınız.

C B E Ab
F# G C# D#

Akorların majör ve minör dizilerin derecelerinin üzerine üçlüler kurularak elde edildiğini hatırlayınız. Majör akorlar ise majör dizilerin 1, 4 ve 5. ya da ilgili doğal minör dizilerinin 3, 6 ve 7. derecelerinin üzerine kurularak elde edilir.

C I F IV G V
C III F VI G VII

Etkinlik 5

Aşağıda verilen majör diziler ve ilgili doğal minör dizilerin bünyelerinde oluşan M_3^5 akorlarını örnekte olduğu gibi altlarına şifrelerini yazarak belirtiniz. Dizilerin diğer dereceleri üzerine kurulan akorların M_3^5 olup olmadıklarını kontrol ediniz.

Sol Maj.

IN 21

G

Mi min.

.....

Fa Maj.

IN 22

.....

Re min.

.....

Re Maj.

IN 23

.....

Si min.

.....

Sib Maj.

IN 24

.....

Sol min.

.....

Etkinlik 5'te de görüldüğü gibi majör ve doğal minör dizilerin diğer derecelerinin üzerine ton dışı ses kullanmadan majör akor kurulamaz. Bu durumda tüm majör dizilerin I, IV, V. ya da doğal minör dizilerin III, VII, VIII. dereceleri kullanılarak M_3^5 akorların tamamı elde edilir.

Etkinlik 6

Defterinize diğer majör ve minör dizileri de kullanarak tüm M_3^5 akorları şifreleriyle yazarak belirtiniz.

Etkinlik 7

1. Aşağıdaki akorları piyano eşliğinde seslendiriniz. Seslendirdiğiniz akorların belleğinizdeki hangi şarkıların başlangıcına ya da bölümüne benzediğini arkadaşlarınızla paylaşınız.

IN 25

E D F C G B

2. Aşağıda akorların temel sesleri verilmiştir. Sadece verilen temel sesleri piyanodan alarak M_3^5 akoru kurunuz ve seslendiriniz.

IN 26

↑ M_3^5 ↑ M_3^5 ↑ M_3^5 ↑ M_3^5 ↑ M_3^5 ↑ M_3^5

3. Aşağıda akorların beşlileri verilmiştir. Sadece verilen sesleri piyanodan alarak M_3^5 akoru kurunuz ve seslendiriniz.

IN 27

↓ M_3^5 ↓ M_3^5 ↓ M_3^5 ↓ M_3^5 ↓ M_3^5

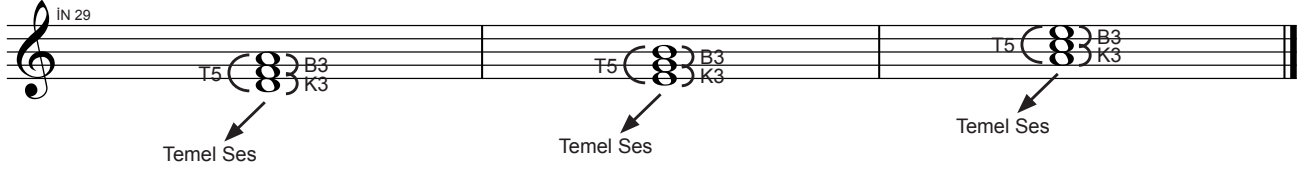
4. Aşağıda akorların üçlüleri verilmiştir. Sadece verilen sesleri piyanodan alarak M_3^5 akoru kurunuz ve seslendiriniz.

IN 28

↕ M_3^5 ↕ M_3^5 ↕ M_3^5 ↕ M_3^5 ↕ M_3^5

• Temel Durumda Minör Akorlar

Temel ses kök durumundadır. Temel durumda minör akorlar, temel sesin üzerine aşağıdan yukarıya doğru K3+B3 aralık kurulmasıyla oluşur. m_3^5 akoru olarak şifrelenir.

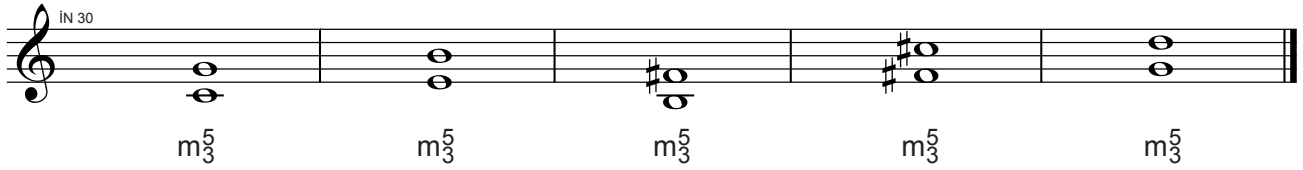

m_3^5 akorlarında minör etkiyi hissettiren ilk üçlünün K3 (Minör) olmasıdır.

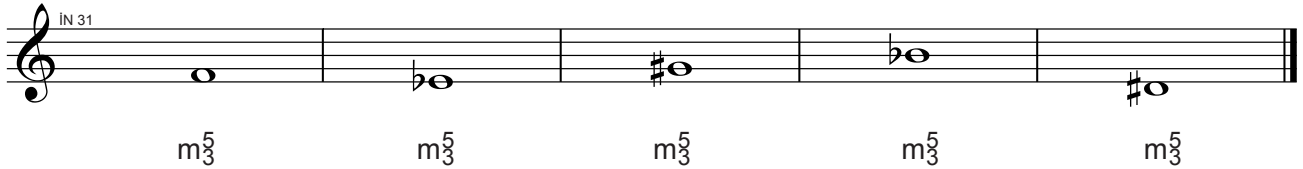

Etkinlik 8

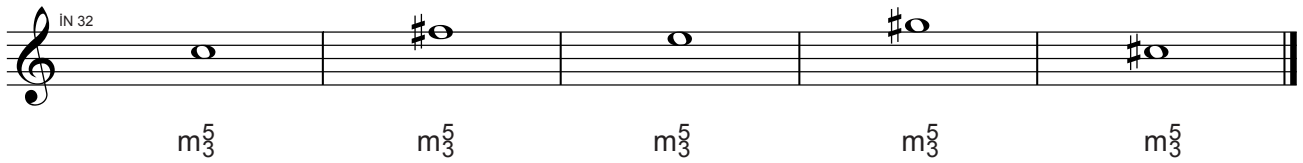
1. Temel sesi ve beşlisi verilen m_3^5 akorlarının üçlülerini yazınız.

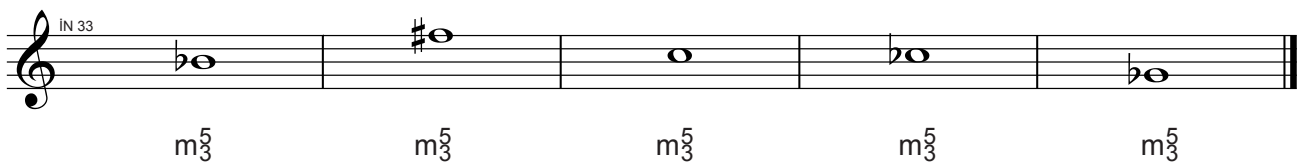
2. Aşağıda temel sesi verilen m_3^5 akorları oluşturunuz.

3. Aşağıda beşlisi verilen m_3^5 akorları oluşturunuz.

4. Aşağıda üçlüsü verilen m_3^5 akorları oluşturunuz.

5. Aşağıdaki akorları örnekte olduğu gibi şifrelendiriniz.

IN 34

Dm

6. Aşağıda şifreleri verilen akorları armonik ve melodik olarak yazınız.

IN 35

Dm Cm Am Bm
C#m Ebm Gbm F#m

Minör akorlar majör dizilerin 2, 3 ve 6. ya da ilgili doğal minör dizilerinin 1, 4 ve 5. derecelerinin üzerine kurularak elde edilir.

IN 36

Am I Dm II Em III Dm IV Em V Am VI

Etkinlik 9

Aşağıda verilen majör diziler ve ilgili doğal minör dizilerin bünyelerinde oluşan m_3^5 akorlarını örnekte olduğu gibi altlarına şifrelerini yazarak belirtiniz. Dizilerin diğer dereceleri üzerine kurulan akorların m_3^5 olup olmadıklarını kontrol ediniz.

Sol Maj.

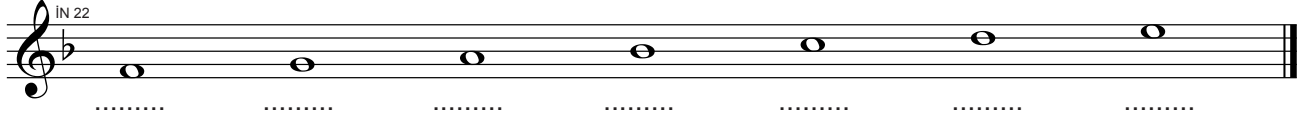
IN 21 a

..... Am

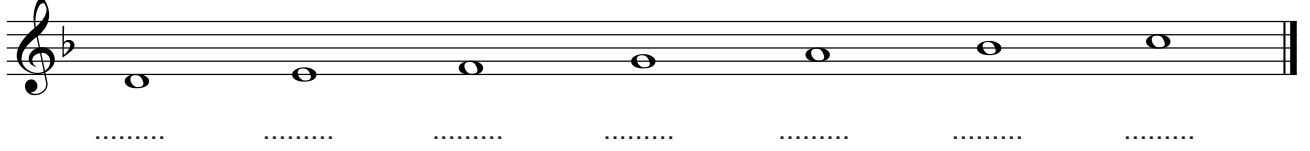
Mi min.

.....

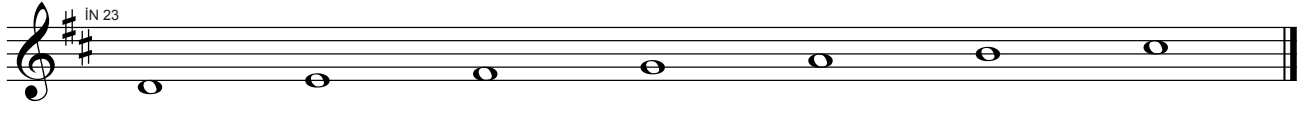
Fa Maj.

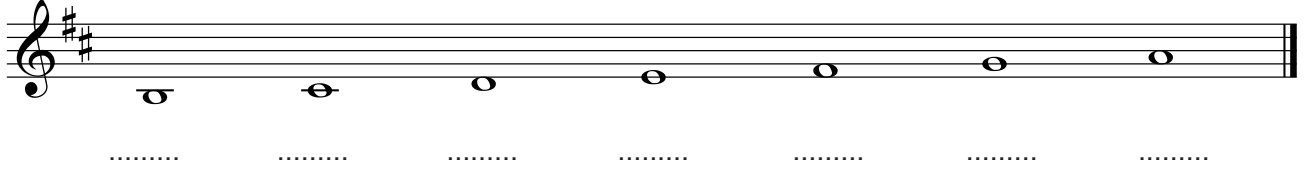
Re min.

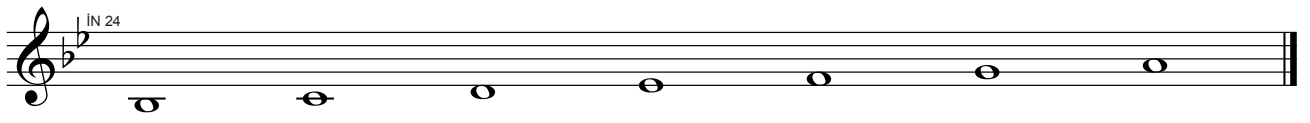
Re Maj.

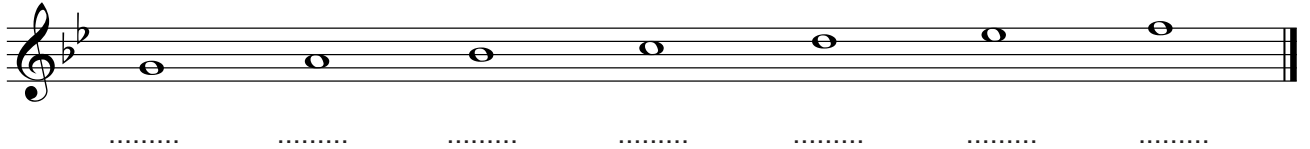
Si min.

Si^b Maj.

Sol min.

Etkinlik 9'da da görüldüğü gibi majör ve doğal minör dizilerin diğer derecelerinin üzerine ton dışı ses kullanmadan minör akor kurulamaz. Bu durumda tüm majör dizilerin II, III ve VI. ya da doğal minör dizilerin I, IV, V. dereceleri kullanılarak m_3^5 akorların tamamı elde edilir.

Etkinlik 10

Defterinize diğer majör ve minör dizileri kullanarak tüm m_3^5 akorları şifreleriyle yazarak belirtiniz.

Etkinlik 11

1. Aşağıdaki akorları piyano eşliğinde seslendiriniz. Seslendirdiğiniz akorların belleğinizdeki hangi şarkıların başlangıcına ya da belirli bölümlerine benzediğini arkadaşlarınızla paylaşınız.

IN 37

Cm Em Dm Gm Fm Bm

2. Aşağıda akorların temel sesleri verilmiştir. Sadece verilen temel sesleri piyanodan alarak m_3^5 akoru kurunuz ve seslendiriniz.

IN 38

m_3^5 m_3^5 m_3^5 m_3^5 m_3^5 m_3^5

3. Aşağıda akorların beşlileri verilmiştir. Sadece verilen sesleri piyanodan alarak m_3^5 akoru kurunuz ve seslendiriniz.

IN 39

m_3^5 m_3^5 m_3^5 m_3^5 m_3^5 m_3^5

4. Aşağıda akorların üçlüleri verilmiştir. Sadece verilen sesleri piyanodan alarak m_3^5 akoru kurunuz ve seslendiriniz.

IN 40

m_3^5 m_3^5 m_3^5 m_3^5 m_3^5 m_3^5

• Temel Durumda Eksik Beşli Akorlar

Temel ses, kök durumundadır. Temel sesin üzerine aşağıdan yukarıya doğru K3+K3 aralık kurulmasıyla oluşur. -5 ya da diminished (dim.) olarak şifrelenir.

IN 41

-5 K_3 K_3 -5 K_3 K_3

-5 (dim.) akorlarda temel sese göre üçlü K3 (minör) olmasına karşın 5'lisi eksik olduğundan minör etki hissedilmez. -5 akorlar majör ya da minör akorlar gibi uyumlu tınlamazlar.

Etkinlik 12

1. Temel sesi ve üçlüsü verilen -5 akorların beşlilerini yazınız.

IN 42

.....

2. Aşağıda temel sesi verilen -5 akorları oluşturunuz.

IN 43

.....

3. Aşağıda beşlisi verilen -5 akorları oluşturunuz.

IN 44

.....

4. Aşağıda üçlüsü verilen -5 akorları oluşturunuz.

IN 45

.....

5. Aşağıdaki şifrelenmemiş akorları ve yukarıda oluşturduğunuz tüm -5 akorları örnekte olduğu gibi şifrelendiriniz.

IN 46

..E-5..

6. Aşağıda şifreleri verilen akorları armonik ve melodik olarak yazınız.

IN 47

B-5 A-5 C-5 F-5

Eksik beşli akorlar, majör dizilerin 7.; doğal minör dizilerin 2.; armonik minör dizilerin 2 ve 7. ya da melodik minör dizilerin 6 ve 7. derecelerinin üzerine kurularak elde edilir.

IN 48

B-5 II B-5 VII

Etkinlik 13

Aşağıda verilen armonik ve melodik minör dizilerin bünyelerinde oluşan -5 (dim.) akorları örnekte olduğu gibi altlarına şifrelerini yazarak belirtiniz. Dizilerin diğer dereceleri üzerine kurulan akorların -5 (dim.) olup olmadıklarını kontrol ediniz.

Mi min armonik

IN 49

F#-5

Mi min melodik

Re min armonik

IN 50

Re min melodik

Si min armonik

IN 51

Si min melodik

Sol min armonik

IN 52

Sol min melodik

Diğer armonik minör dizilerin II ve VII. ya da melodik minör dizilerin VI ve VII. derecelerinden yararlanarak -5 akorların tamamı elde edilebilir.

Etkinlik 14

Defterinize diğer armonik ve melodik minör dizileri kullanarak tüm -5 akorları şifreleriyle yazarak belirtiniz.

Etkinlik 15

1. Aşağıdaki akorları piyano eşliğinde seslendiriniz.

IN 53

C-5 D-5 E-5 B-5 F#-5 G-5

2. Aşağıda akorların temel sesleri verilmiştir. Sadece verilen temel sesleri piyanodan alarak -5 akoru kurunuz ve seslendiriniz.

IN 54

↑-5 ↑-5 ↑-5 ↑-5 ↑-5 ↑-5

3. Aşağıda akorların beşlileri verilmiştir. Sadece verilen beşlileri piyanodan alarak -5 akoru kurunuz ve seslendiriniz.

IN 55

↓-5 ↓-5 ↓-5 ↓-5 ↓-5 ↓-5

• Temel Durumda Artık Beşli Akorlar

Temel ses, kök durumundadır. Temel sesin üzerine aşağıdan yukarıya doğru B3+B3 aralık kurulmasıyla oluşur. +5 ya da augmented (aug.) olarak şifrelenir.

IN 56

+5 akor kuramsal olarak akor olarak adlandırılrsa da işitsel olarak uyumsuz tınladığından tonal müzikte müzikal olarak kullanılmaz.

Etkinlik 16

1. Temel sesi ve üçlüsü verilen +5 akorların beşlilerini yazınız.

IN 57

.....

2. Aşağıda temel sesi verilen +5 akorları oluşturunuz.

IN 58

.....

3. Aşağıda beşlisi verilen +5 akorları oluşturunuz.

IN 59

.....

4. Aşağıdaki şifrelenmemiş akorları ve yukarıda oluşturduğunuz tüm +5 akorları örnekte olduğu gibi şifrelendiriniz.

IN 60

...E+5...

5. Aşağıda şifreleri verilen akorları armonik ve melodik olarak yazınız.

IN 61

C#+5 G#+5 D#+5 Eb+5

Artık beşli akorlar, majör dizilerin dereceleri üzerine kurulamaz. Sadece armonik ve melodik minör dizilerin 3. derecelerinin üzerine kurularak elde edilir.

IN 62

C+5
III

Etkinlik 17

Aşağıda verilen armonik ve melodik minör dizilerin bünyelerinde oluşan +5 (aug.) akorları örnekte olduğu gibi altlarına şifrelerini yazarak belirtiniz. Dizilerin diğer dereceleri üzerine kurulan akorların +5 (aug.) olup olmadıklarını kontrol ediniz.

Mi min armonik

..... iN 49a iN 57 G+5

Mi min melodik

.....

Re min armonik

..... iN 50

Re min melodik

.....

Si min armonik

..... iN 51

Si min melodik

.....

Sol min armonik

..... iN 52

Sol min melodik

.....

Diğer armonik ya da melodik minör dizilerden yararlanarak +5 akorların tamamını elde edebiliriz.

Etkinlik 18

Defterinize diğer armonik ya da melodik minör dizileri kullanarak tüm +5 akorları şifreleriyle yazarak belirtiniz.

Etkinlik 19

1. Aşağıdaki akorları piyano eşliğinde seslendiriniz.

IN 63

C+5 E+5

2. Aşağıda akorların temel sesleri verilmiştir. Sadece verilen sesleri piyanodan alarak +5 akor kurunuz ve seslendiriniz.

IN 64

Etkinlik 20

1. Öğretmeninizin çalacağı $M\frac{5}{3}$, $m\frac{5}{3}$, -5 ve +5 akorları işitsel olarak ayırt ediniz.

2. Aşağıda verilen sesler üzerine istenilen akorları kurunuz ve seslendiriniz.

IN 54 a

-5 $m\frac{5}{3}$ $M\frac{5}{3}$ $m\frac{5}{3}$ +5 $M\frac{5}{3}$

Etkinlik 21

1. Aşağıdaki akorların şifrelerini yazınız.

IN 65

.....

2. Aşağıdaki şifrelerin akorlarını yazınız.

IN 66

E5 G \flat F \sharp m G \flat m B A+5

3. Yukarıdaki akorları sadece temel seslerini piyanodan alarak seslendiriniz.

4. Yukarıdaki akorları sadece beşlilerini piyanodan alarak seslendiriniz.

Aşağıdaki eşleştirmeleri yapınız.

1. Aşağıdaki üçlü dizilişlerini uygun şifrelerle eşleştiriniz.

B3 + K3 K3 + B3 K3 + K3 B3 + B3

m -5 M +5

2. Aşağıdaki şifreleri uygun akorlarla eşleştiriniz.

B \flat Cm
B F#m D

si bemol majör si majör do minör
re majör fa diyez minör

Aşağıdaki cümlede boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle doldurunuz.

Akorlar; armonik (dikey) seslendirildiklerinde, melodik (yatay) ve sıralı seslendirildiklerinde, melodik ancak sıra gözetmeksizin seslendirildiklerinde olarak adlandırılır.

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1. Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Temel durumdaki akorlarda temel ses akorun en altındaki sestir.
- B) M $\bar{3}$ akorlarda ilk aralık B3 ikinci aralık K3 tür.
- C) Minör akorlarda sesleri ifade eden harflerin yanına minör anlamına gelen "m" harfinin konulması zorunlu değildir.
- D) +5 (aug.) akorlar işitsel olarak uyumsuz akorlardır.
- E) -5 (dim.) akorlar iki adet K3 aralığın üst üste gelmesiyle oluşurlar.

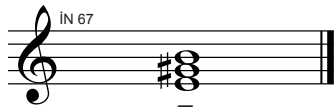
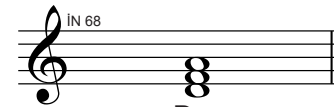

2. Aşağıdakilerden hangisi re armonik minör dizinin akorlarından biri değildir?

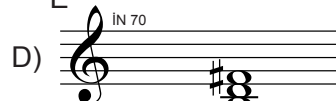

- A) C#-5 B) E-5 C) Gm D) F+5 E) Am

3. Aşağıdakilerden hangisi re majör dizinin akorlarından biridir?

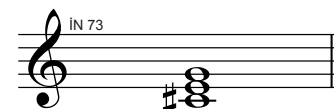
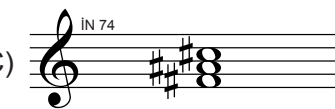
- A) Dm B) F# C) C#+5 D) G-5 E) A

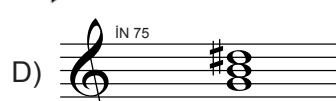

4. 7- Aşağıdaki akorlardan hangisi verilen şifreye uygun değildir?

A) B) C)

D) E)

5. Aşağıdaki şifrelerden hangisi verilen akora uygundur?

A) B) C)

D) E)

2. ÖĞRENME ALANI

TONAL VE MAKAMSAL MÜZİK

ÜNİTELER

1. *Tonal Müzik*

2. *Makamsal Müzik*

ÜNİTE 1 Tonal Müzik

KONULAR	• Sol Majör	• Fa Majör
	• Mi Minör	• Re Minör

Hazırlık Çalışması

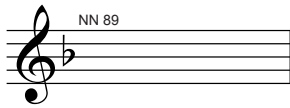
1. Herhangi bir nota eksen alındığında bu notadan başlayan yeni bir dizi ya da tonalite kurulabilir mi?
2. Bir müzik eserinin tonalitesini ilk bakışta nasıl anlarsınız?

Tonal müzik; tonal sistem içinde olan, tonalite kurallarına göre bestelenen müziktir. Dizilerin ve tonların ne şekilde kurulduğunu açıklayan sistem ve onun dayandığı kurallar bütünü tonalite kavramını oluşturur. Tonal müzikte dizinin başlangıç ve bitiş sesi, aralık yapısı, kullanılan değiştiriciler, seslerin durucu ve yürüyücü etkileri dizinin kuruluşunu oluşturan tonalite kurallarıdır.

Dizinin III ve IV. derece sesleri arasındaki aralık ile VII ve VIII. derece sesleri arasındaki aralığın yarım perde, diğerlerinin tam perde olması gerekir. Bu yapılmaya dikkat edilerek istenen sestem başlayıp yeni majör diziler oluşturulabilir.

Tonal müzikte dizinin kuruluşu doğal do dizisine göre belirlenmiştir. Do majör, temel majör tonalitedir. Doğal yapısıyla majör kalıbına uymasından dolayı do diyatonik dizisi değiştirici işaret almaz. Farklı seslerden başlayan majör diziler oluştururken aralık yapısını majör kalıbına uydurabilmek için değiştirici işaretler kullanılır.

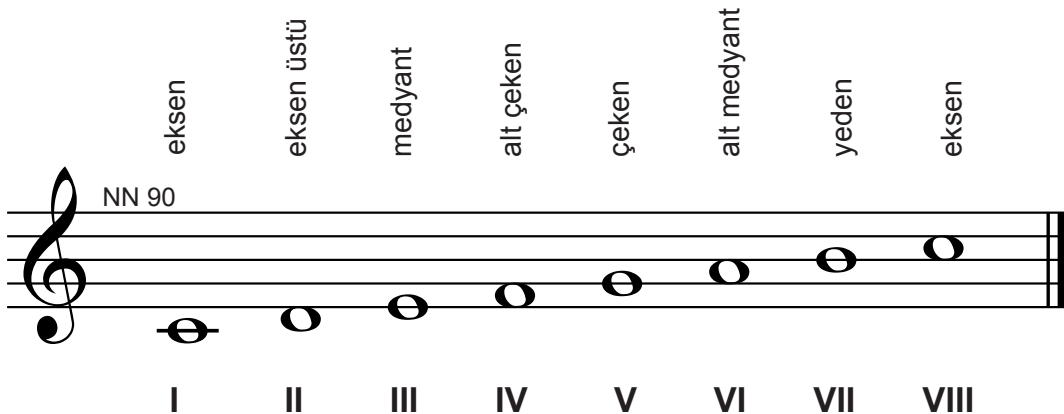
Her majör dizinin, aynı donanımı taşıyan bir minör dizi karşılığı vardır. Bir majör dizinin VI. derecesi onun ilgili minör dizisinin eksen sesini oluşturur. Minör diziler, ilgili majör dizisiyle aynı donanıma sahiptir ve onun aldığı değiştiricileri alır. Dizek sonuna kadar yeni bir değiştirici işaret gelmedikçe bunlar geçerli olacaktır. Bu nedenle eserin ilk anahtarıyla ölçü rakamlarının arasına yazılan değiştirici işaretler, bir yapının hangi tonda yazıldığını anlamamızı sağlar. Buna da **tonal donanım** denir.

Fa majör'ün donanımı:

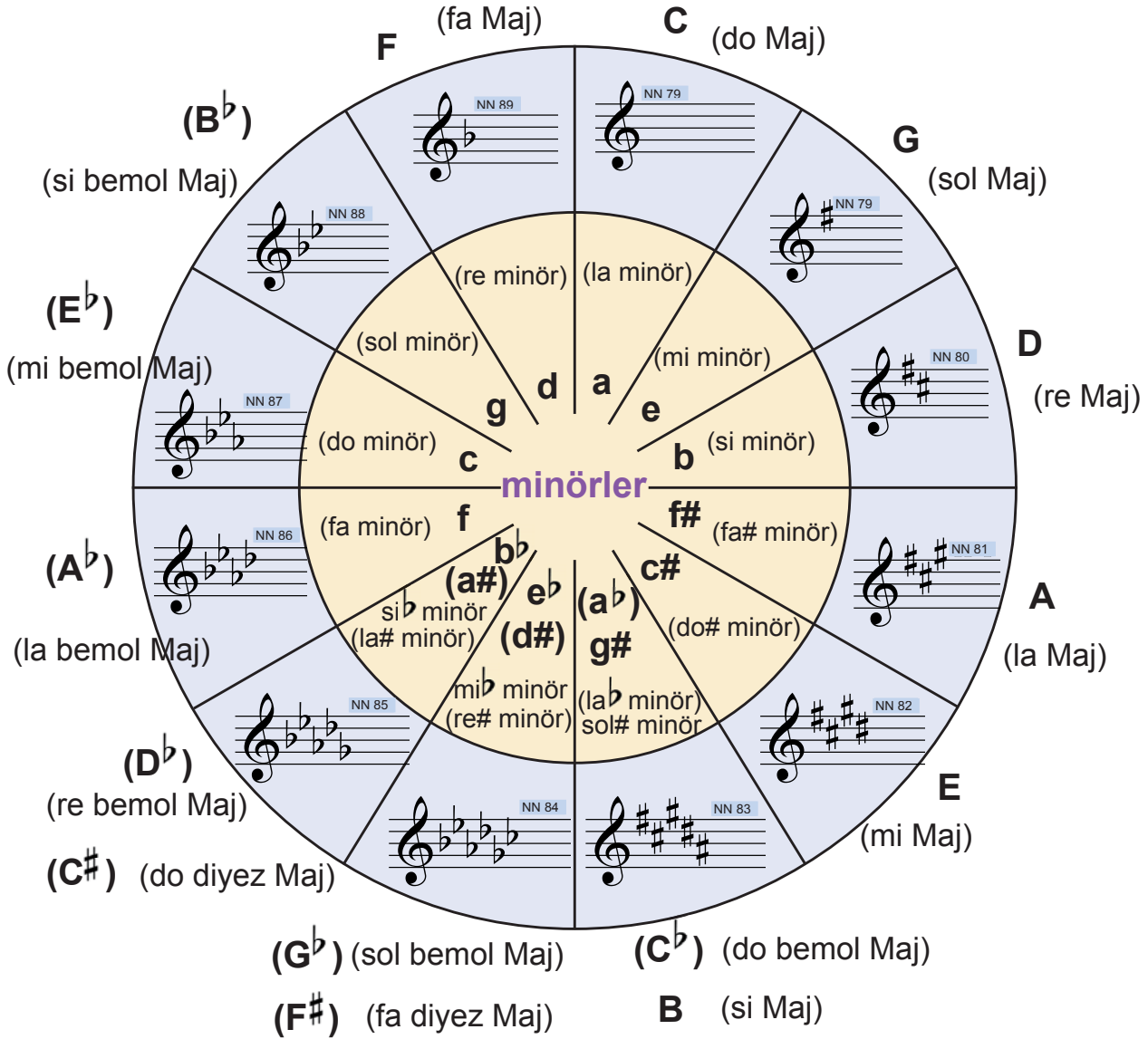
Si notaları eser boyunca si bemol çalınacak ya da söylenecektir.

Majör ve minör bir dizide yer alan her perde dizinin aynı zamanda bir derecesidir. Dereceler Roma rakamıyla belirtilir. Tonal müzikte her derecenin belli bir işlevi olduğu için rakamların yanı sıra onlara birer isim de verilmiştir.

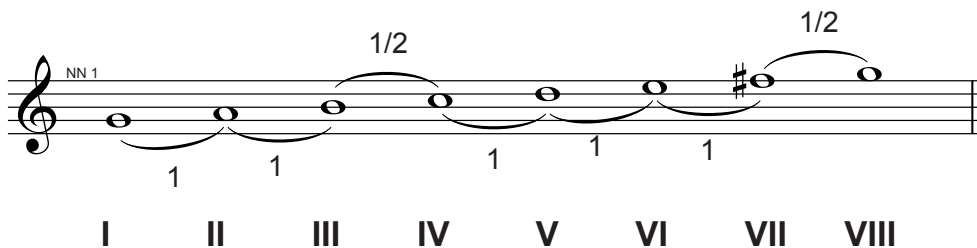
Do sesinden başlayarak çeken yönünde birbirine beşli uzaklıklarda yeni diziler kurulabilir. Bu dizilerin aldığı ses değıştirci işaretler beşliler çemberi olarak bilinen yöntemle de bulunabilir. Majör dizinin aldığı sesler, derece olarak da bilinir. Her bir derecenin ayrı bir adı vardır.

Beşliler Çemberi

• Sol Majör

Sol sesi eksik olan dizinin VII derecesinin (fa sesinin) yarım perde tizleştirilmesiyle diziyeye majör kalıbı uygulanmış olur. Yeni oluşan bu diziyeye **sol majör dizi** denir.

Etkinlik 1

1. Aşağıda verilen çıkıcı ve inici sol majör diziyi piyanoda çalınız.

2. Aşağıda verilen dizi derecelerini, sol majör dizinin perde adlarına göre altlarındaki parantezlerin içine yazınız ve okuyunuz.

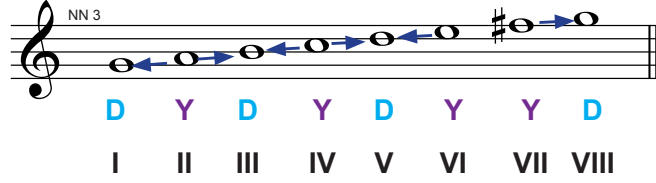
I, II, III, II, I
() () () () ()

I, II, III, IV, III, II
() () () () () ()

I, VII, I, II, III, IV, III, I
() () () () () () () ()

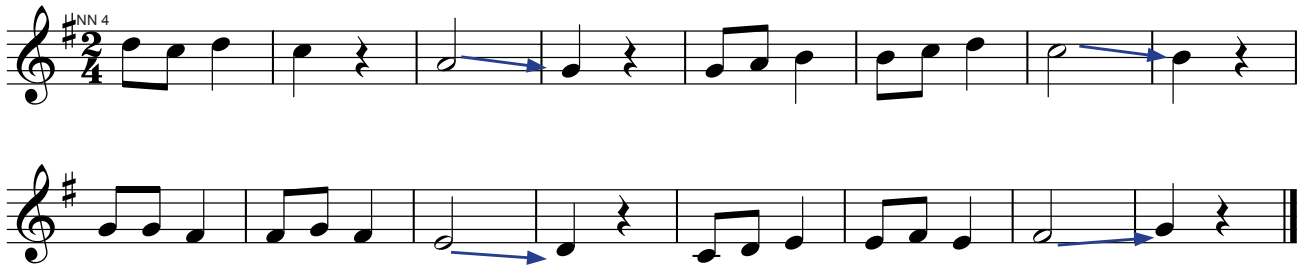
I, VII, VI, VII, I, II, I
() () () () () () () ()

Sol majör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri aşağıda verilmiştir.

Etkinlik 2

Aşağıdaki ezgiyi durucu - yürüyücü seslere dikkat ederek okuyunuz.

Etkinlik 3

Aşağıda verilen dizelerde yarım bırakılan ezgileri tonalite kurallarını göz önünde bulundurarak tamamlayınız.

Three musical staves for activity 3, each in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff (NN 5) has a melody starting with a quarter note G, followed by eighth notes A, B, C, D, E, F, G. The second staff (NN 6) has a melody starting with a quarter note G, followed by eighth notes A, B, C, D, E, F, G. The third staff (NN 7) has a melody starting with a quarter note G, followed by eighth notes A, B, C, D, E, F, G.

Etkinlik 4

Aşağıda sol majörde yazılmış ezgileri, tonalite kurallarını göz önünde bulundurarak inceleyiniz. Varsa gördüğünüz yanlışlıkların altını çizerek nedenlerini söyleyiniz.

Three musical staves for activity 4, each in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff (NN 10) has a melody starting with a quarter note G, followed by eighth notes A, B, C, D, E, F, G. The second staff (NN 8) has a melody starting with a quarter note G, followed by eighth notes A, B, C, D, E, F, G. The third staff (NN 9) has a melody starting with a quarter note G, followed by eighth notes A, B, C, D, E, F, G.

Etkinlik 5

Aşağıdaki ezgiyi okuyunuz.

Andantino

H. Lemoine..1

Three musical staves for activity 5, each in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff (NN 013) starts with a piano (*p*) dynamic. The second staff has a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The third staff ends with a piano (*p*) dynamic. The music includes various rhythmic patterns and dynamics.

• Mi Minör

Sol majör dizisinin küçük üçlü altındaki mi sesinden başlayan diziye **doğal mi minör dizi** denir. Mi minör, sol majörün ilgili minörüdür. Sol majörün değiştirici işaretini alır. Bu nedenle donanımında fa diyez vardır.

Sol majör dizi ilgili minörü doğal mi minör dizi

B3 K3

B6 B6

1/2 1/2

1 1 1 1 1

I II III IV V VI VII VIII

Mi minör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri:

D Y D Y D Y Y D

I II III IV V VI VII VIII

Etkinlik 6

Aşağıda verilen çıkıcı ve inici doğal mi minör diziyi seslendiriniz.

Etkinlik 7

Aşağıda verilen doğal mi minörde yazılmış ezgileri seslendiriniz.

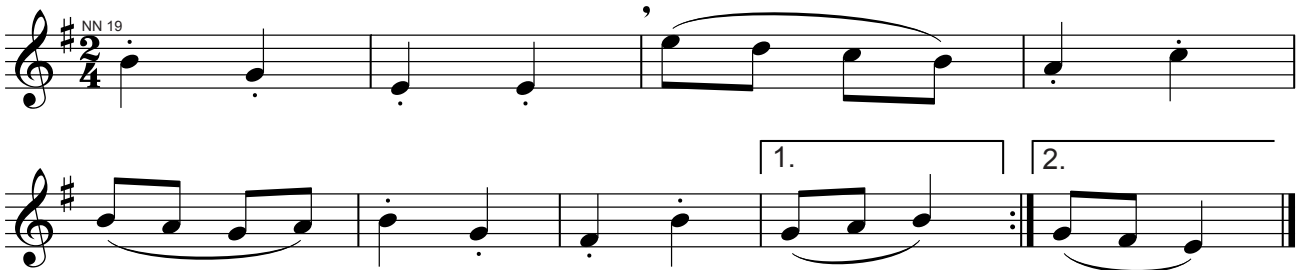
Moderato

N. Yılmaz

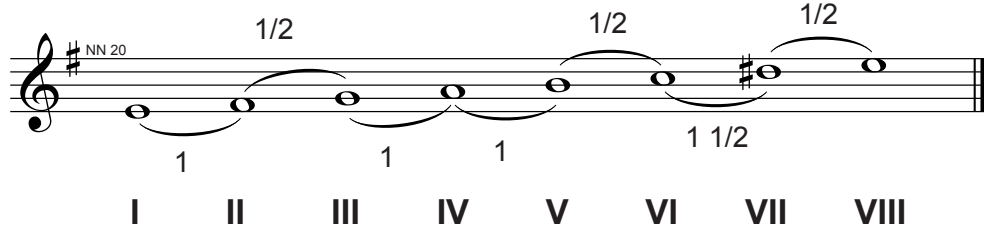
Moderato

N. Yılmaz

Armonik Mi Minör Dizi

Doğal mi minör dizisindeki VII. derece sesinin yarım perde tizleşmesiyle armonik mi minör dizi oluşur.

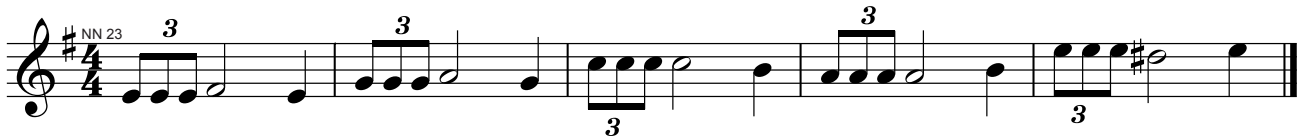
Etkinlik 8

Aşağıda verilen çıkıcı ve inici armonik mi minör diziyi seslendiriniz.

Etkinlik 9

Aşağıda verilen ezgiyi durucu ve yürüyücü seslere dikkat ederek okuyunuz.

Etkinlik 10

Aşağıda verilen armonik mi minörde yazılmış ezgiyi okuyunuz.

Allegretto

H. Lemoine

Melodik Mi Minör Dizi

Armonik mi minör dizisinin VI. derecesinin (do sesinin) yarım perde tizleşmesiyle melodik mi minör dizi oluşur. Melodik mi minör dizisi çıkıcı bir dizidir. Bu dizi inici olduğunda doğal mi minör dizisine dönüşür.

Etkinlik 11

Aşağıda verilen melodik mi minör diziyi seslendiriniz.

Etkinlik 12

Aşağıda verilen melodik mi minörde yazılmış ezgileri seslendiriniz.

Larghetto

Alman Şarkısı

NS 030

mf

f

1. 2.

os 3

Etkinlik 13

Aşağıda verilen yarım bırakılmış ezgileri tonalite kurallarını göz önünde bulundurarak tamamlayınız.

NN 31

NN 32

NN 33

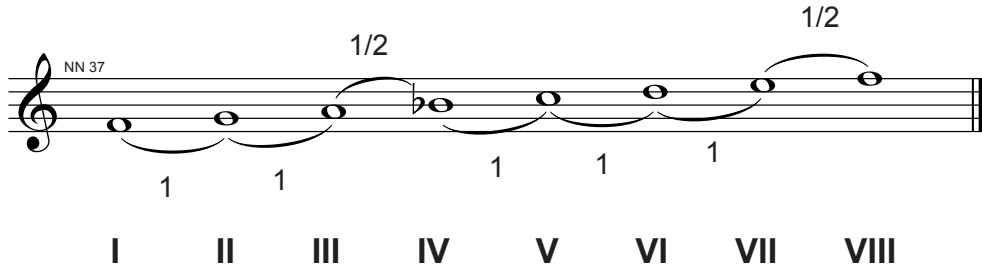
Etkinlik 14

Mi minör dizideki tonalite kurallarını bozan değiştirci işaret ve seslerin altını çiziniz. Neden yanlış olduğunu açıklayınız.

• Fa majör

Fa sesi eksen olan dizinin IV. derecesini (si sesini) yarım perde pestleştirerek diziyeye majör kalıbı uygulanır. Bu diziyeye **fa majör dizi** denir.

I II III IV V VI VII VIII

Etkinlik 15

Aşağıda verilen çıkıcı ve inici fa majör diziyeyi seslendiriniz.

Etkinlik 16

Aşağıda verilen dizi derecelerini, fa majör dizinin perde adlarına göre altlarındaki parantezlerin içine yazınız ve okuyunuz.

I, III, II, III, I, VII, I	V, III, II, III, I, VII, I
() () () () () () () ()	() () () () () () () ()
III, I, II, III, II, I,	I, V, III, I, II, III, I
() () () () () () ()	() () () () () () () ()

Fa majör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri aşağıda verilmiştir.

NN 39

D Y D Y D Y Y D

I II III IV V VI VII VIII

Etkinlik 17

Aşağıda verilen ezgiyi durucu ve yürüyücü seslerine dikkat ederek okuyunuz.

NN 40

Etkinlik 18

Aşağıda verilen yarım bırakılmış ezgileri tonalite kurallarını göz önünde bulundurarak tamamlayınız.

NN 41

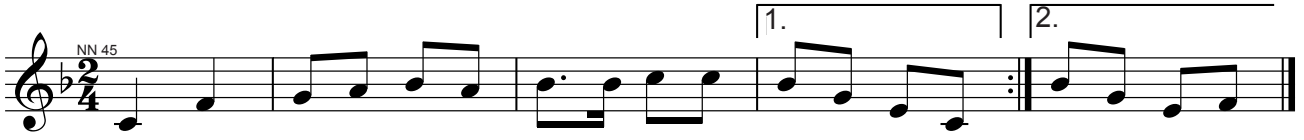
NN 42

NN 43

Etkinlik 19

Fa majör dizideki tonalite kurallarını bozan değiştirci işaret ve seslerin altını çiziniz. Neden yanlış olduğunu aırlayınız.

Etkinlik 20

Aşağıda verilen fa majör ezgiyi tonalite kurallarını göz önünde bulundurarak okuyunuz.

Moderato

Rodolphe

The musical score for Rodolphe is written in C major, 2/4 time, and is marked Moderato. It consists of seven staves of music. The first staff begins with a dynamic of *mf* and features a triplet of eighth notes. The second staff continues with triplets and a dynamic of *f*. The third staff shows a dynamic of *mf* and features a triplet of eighth notes. The fourth staff shows a dynamic of *f* and features a triplet of eighth notes. The fifth staff shows a dynamic of *mf* and features a triplet of eighth notes. The sixth staff shows a dynamic of *sf* and features a triplet of eighth notes. The seventh staff shows a dynamic of *sf* and features a triplet of eighth notes. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

• Re Minör

Re minör, fa majörün ilgili minörüdür. Fa majörün aldığı değiştirici işareti alır. Bu nedenle donanımında si bemol vardır.

Fa majör dizi

ilgili minörü

doğal re minör dizi

NN 49 B3

NN 50 K3 K6

B6

1/2 1/2

1 1 1 1 1

I II III IV V VI VII VIII

Etkinlik 21

Aşağıda verilen çıkıcı ve inici doğal re minör diziyi seslendiriniz.

Etkinlik 22

Aşağıda verilen doğal re minör ezgileri tonalite kurallarını göz önünde bulundurarak okuyunuz.

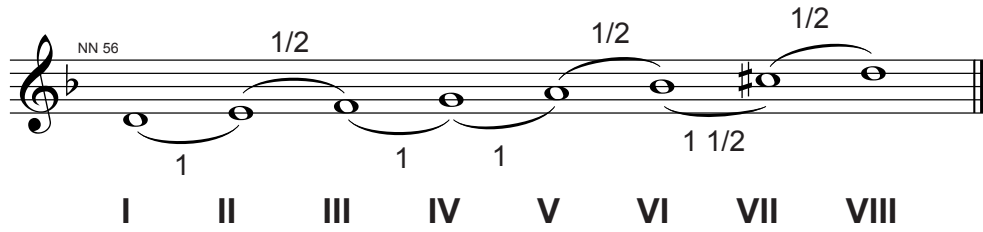
Moderato

N. Yılmaz

Armonik Re Minör Dizi

Re minör dizisindeki VII. derecesinin yarım perde tizleştirilmesiyle armonik re minör dizi oluşur.

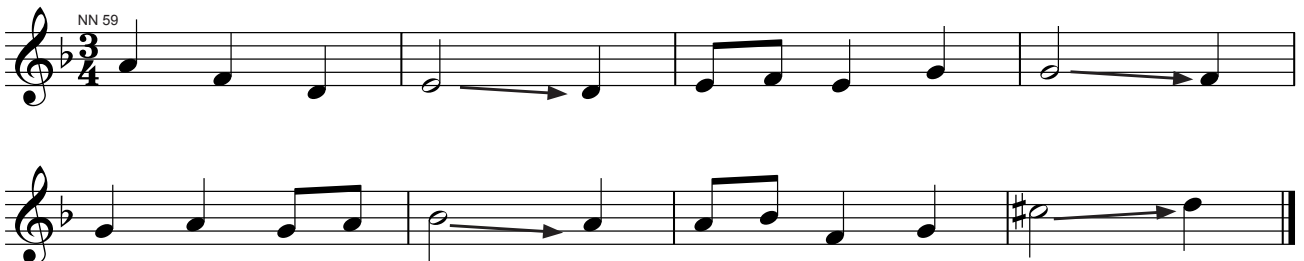
Etkinlik 23

Aşağıda verilen çıkıcı ve inici armonik re minör diziyi seslendiriniz.

Etkinlik 24

Aşağıda verilen ezgiyi durucu ve yürüyücü seslere dikkat ederek okuyunuz.

Etkinlik 25

Aşağıda verilen armonik re minör ezgileri tonalite kurallarını göz önünde bulundurarak okuyunuz.

Moderato

Sicilya Ezgisi

NN 061

mf

Moderato

Sicilya Ezgisi

NN 61

Melodik Re Minör Dizi

Armonik re minör dizinin VI. derecesinin (si sesinin) yarım perde tizleşmesiyle melodik re minör dizi oluşur. Melodik re minör dizi çıkıcı bir dizidir. Bu dizi inici olduğunda doğal mi minör dizisine dönüşür.

NN 62

I II III IV V VI VII VIII VIII VII VI V IV III II I

Etkinlik 26

Aşağıda verilen çıkıcı ve inici melodik re minör diziyi seslendiriniz.

Etkinlik 27

Aşağıda verilen dizi derecelerini, armonik re minör dizinin perde adlarına göre altlarındaki parantezlerin içine yazınız ve okuyunuz.

I, III, II, III, I, VII, I
() () () () () () () ()

V, III, II, III, I, VII, I
() () () () () () () ()

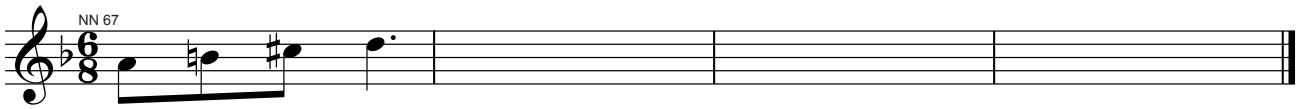
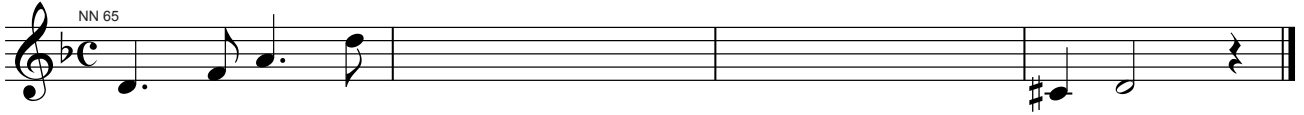
III, I, II, III, II, I,
() () () () () () () ()

I, V, III, I, II, III, I
() () () () () () () ()

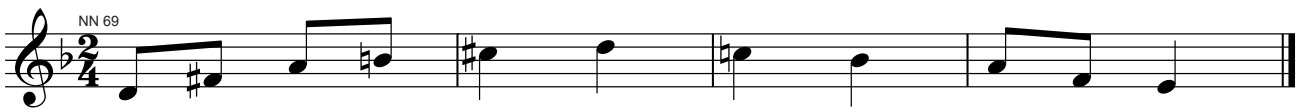
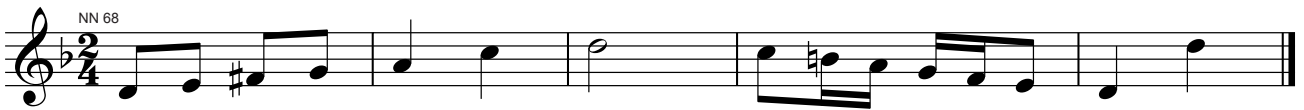
Etkinlik 28

Aşağıda verilen yarım bırakılmış ezgileri tonalite kurallarınız göz önünde bulundurarak tamamlayınız.

Etkinlik 29

Re minör dizideki tonalite kurallarını bozan değiştirici işaret ve seslerin altını çiziniz. Neden yanlış olduğunu açıklayınız.

Etkinlik 30

Aşağıda verilen melodik re minör ezgiyi tonalite kurallarını göz önünde bulundurarak okuyunuz.

Moderato

H. Lemoine

NN 071

mf *sf* > *sf* >

f *mf*

sf > *f* *f*

f *mf*

f *mf*

mf *f*

mf *f*

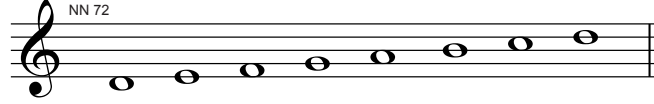
mf *f*

sf > *f*

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1. Aşağıda verilen re dizisini, re minör armonik dizi yapabilmek için kullanılacak değiştirici işaretler hangileridir?

- A) fa diyez, do diyez B) si bemol, si naturel C) fa diyez, mi bemol
D) si bemol, do diyez E) si bemol, mi bemol

2. Aşağıdakilerden hangisi sol majör bir ezginin başlangıç sesleri olabilir?

- A) sol - si - fa B) re - si - sol C) si - sol - la
D) sol - mi - do E) si - sol - mi

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle doldurunuz.

1. Sol majörün ilgili minörü
2. Fa majörün ilgili minörü
3. Armonik re minör dizinin VI. derecesi sesidir.
4. Doğal mi minör dizinin II. derecesi sesidir.
5. Fa majör dizinin aldığı değiştirici işaret
6. Armonik mi minör dizinin VII. derecesi sesidir.
7. İnci melodik re minör dizinin VII. derecesi sesidir.
8. Sol majörün donanımı sesidir.
9. Fa majör dizinin V. derecesi sesidir.

Aşağıda donanımı ve I. ölçüsü verilen örneklerin hangi majör ya da minör diziye ait olduğunu altındaki boş bırakılan yerlere yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

ÜNİTE 2 Makamsal Müzik

KONULAR

• Nikriz Makamı

• Hicaz Makamı

Hazırlık Çalışması

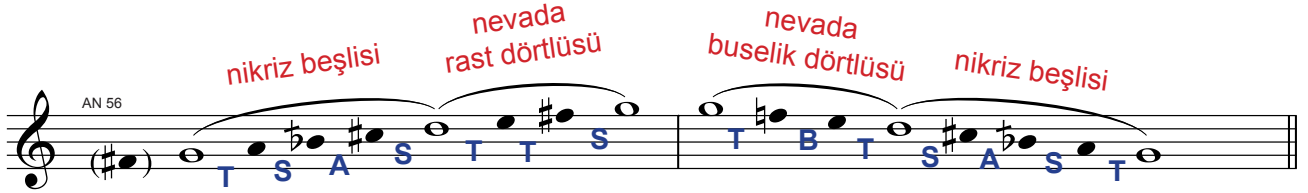
Radyo, televizyon ya da ses kayıtlarından dinlediğiniz makamsal ezgilerin dizi aralıklarını bulmaya çalışınız. Bulduğunuz dizileri defterinize yazarak sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız, tartışınız.

• Nikriz Makamı

Durak (karar) sesi: Rast (sol) perdesidir.

Seyri: İnici - çıkıcıdır. Bazen çıkıcı olarak da kullanılmıştır.

Dizisi:

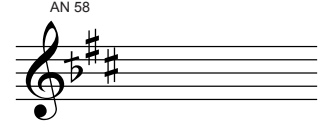
İnici durumda 7 ve 8. derece arasındaki bakiye (K2) aralık, melodik yapıya göre tanini (B2) aralığa dönüşür.

Güçlüsü: Beşli ile dördlünün birleşim yerindeki neva perdesidir.

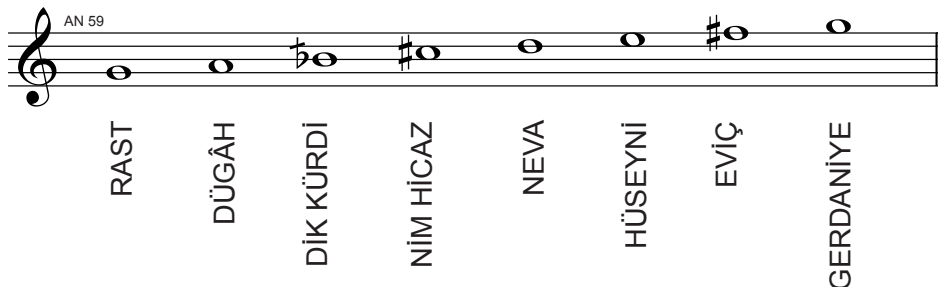

Asma karar perdesi: En önemli asma karar perdesi mi hicaz perdesidir. Bu perdenin güçlüye yakın bir görevi vardır.

Donanımı: Si bakiye bemol, fa bakiye diyez, do bakiye diyez kullanılır.

Nikriz Makam Dizisindeki Perdelerin Adları:

Yedeni: Birinci aralıktaki bakiye diyezli irak (fa diyez) perdesidir.

Not: Geleneksel ezgiler perdelerin geleneksel adları yerine Batı müziğindeki adlarıyla seslendirilir. Ancak frekans değerleri Batı müziğindeki seslerle aynı değildir. Makam dizileri ile ezgileri okuma ve yazma çalışmalarında tampere sisteme uyarlanmış olarak seslendirilecektir.

Etkinlik 1

1. Aşağıda verilen nikriz makamındaki ezgileri okuyunuz.

Muğla Türküsü

AN 58b

3

3

3

1. 3 2. 3

Denizli Türküsü

AN 59b

The musical score for 'Denizli Türküsü' (AN 59b) is written in treble clef, key of D major (one sharp), and 9/4 time. It consists of eight staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 9/4 time signature. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some rests. The second staff continues the melody. The third staff features a bass clef and continues the melody. The fourth staff returns to a treble clef. The fifth and sixth staves continue the melody with some rests. The seventh staff begins with a repeat sign and continues the melody. The eighth staff concludes the piece with a double bar line.

2. Aşağıdaki do nikriz ve re nikriz dizilerini piyanoda seslendiriniz.

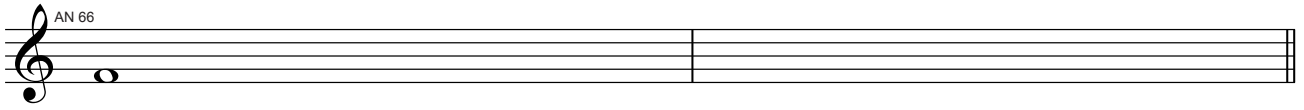
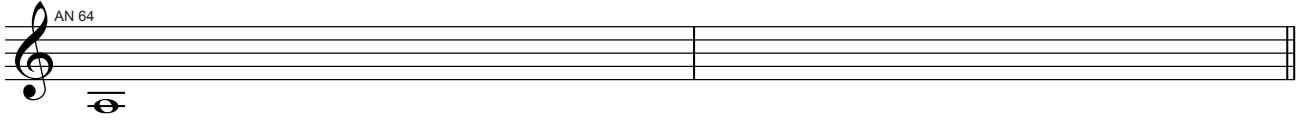
AN 60

The musical score for 'AN 60' is written in treble clef, key of D major (one sharp), and common time. It consists of two staves of music. The first staff contains a sequence of notes: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The second staff contains a sequence of notes: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4.

AN 61

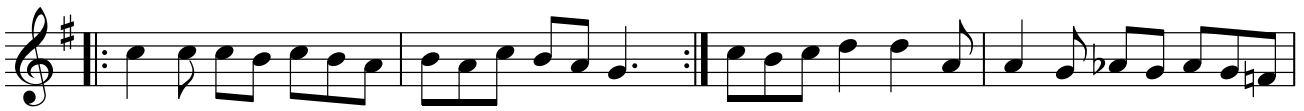
The musical score for 'AN 61' is written in treble clef, key of D major (one sharp), and common time. It consists of two staves of music. The first staff contains a sequence of notes: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The second staff contains a sequence of notes: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4.

3. Aşağıda verilen karar seslerine göre çıkıcı inici nikriz dizilerini oluşturunuz ve piyanoda seslendiriniz.

4. Aşağıda verilen nikriz makamındaki ezgileri okuyunuz.

ERDİNÇ ÇELİKKOL

Fine

D.C.

♩ = 80

S.İçli

AN 086

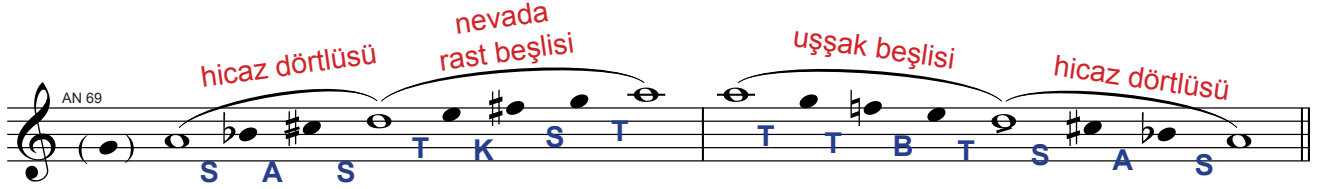
The musical score is written in G major (one sharp) and 4/4 time. It begins with a tempo marking of 80 beats per minute. The piece is identified as AN 086 and is by S.İçli. The notation consists of 12 staves. The first staff contains the main melody. The subsequent staves provide variations and accompaniment, including several measures with rests and a triplet in the 11th staff.

• Hicaz Makamı

Durak (karar) sesi: Dügâh perdesidir.

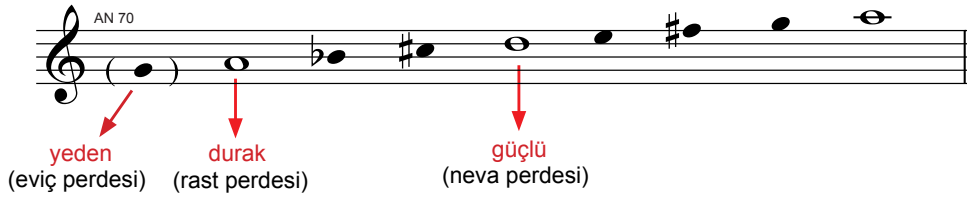
Seyri: İnici - çıkıcıdır. Bazen çıkıcı olarak da kullanılmıştır.

Dizisi: Yerinde hicaz dörtlüsüne nevada rast beşlisinin eklenmesinden meydana gelmiştir.

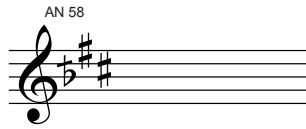
İnici durumda 6 ve 7. derece arasındaki bakiye (K2) aralık, melodik yapıya göre tanini (B2) aralığa dönüşür.

Güçlüsü: Dörtlü ile beşlinin birleşim yerindeki neva perdesidir.

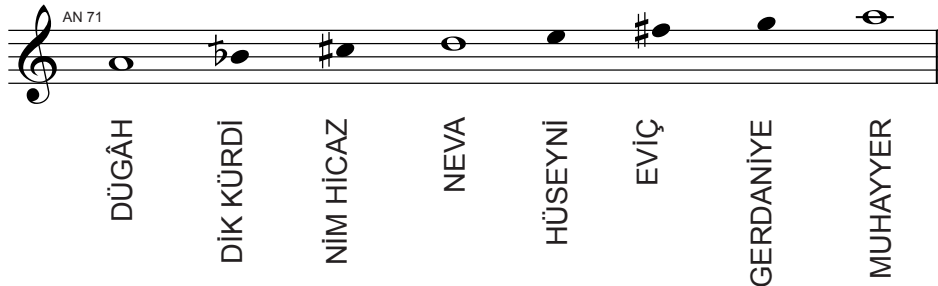

Asma karar perdesi: Neva perdesinde asma kalış yapılır.

Donanımı: Si bakiye bemol, fa bakiye diyez, do bakiye diyez kullanılır.

Hicaz Makam Dizisindeki Perdelerin Adları:

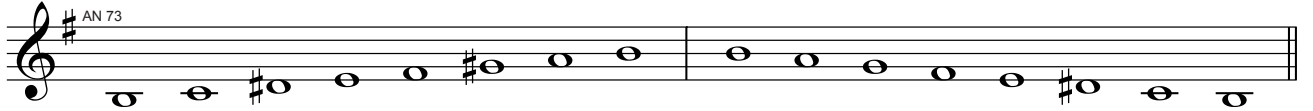
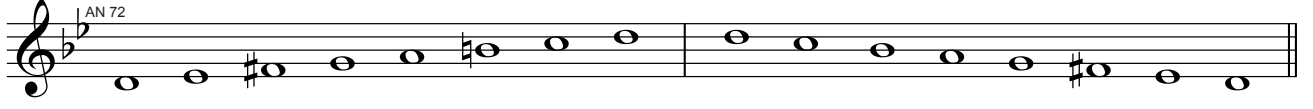

Yedeni: İkinci çizgideki rast (sol) perdesidir.

Etkinlik 2

1. Aşağıdaki re hicaz ve si hicaz dizilerini piyanoda çalınız.

2. Aşağıda verilen hicaz makamındaki ezgileri okuyunuz.

Trabzon Türküsü

Giresun Türküsü

AN 75

3. Aşağıda verilen karar seslerine göre çıkıcı inici hicaz dizilerini oluşturunuz ve piyanoda çalınız.

AN 76

AN 77

AN 78

4. Aşağıda verilen hicaz makamındaki ezgileri okuyunuz.

Kahramanmaraş Türküsü

AN 79

Musical notation for Kahramanmaraş Türküsü, consisting of six staves of music in 2/4 time, key of D major. The notation includes various rhythmic values and accidentals.

Trabzon Türküsü

AN 80

Musical notation for Trabzon Türküsü, consisting of six staves of music in 3/8 time, key of D major. The notation includes various rhythmic values and accidentals.

Muğla Türküsü

AN 81

Musical score for Muğla Türküsü, AN 81. The score is written in 9/4 time and D major. It consists of nine staves of music. The first staff is marked 'AN 81' and ends with a double bar line and repeat sign. The subsequent staves continue the melody with various rhythmic patterns and accidentals.

Gaziantep Türküsü

AN 82

Musical score for Gaziantep Türküsü, AN 82. The score is written in 10/8 time and D major. It consists of three staves of music. The first staff is marked 'AN 82' and ends with a double bar line and repeat sign. The subsequent staves continue the melody with various rhythmic patterns and accidentals.

Saadettin Kaynak

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1. Aşağıda verilen perde adlarından hangisi nikriz makamına ait değildir?

- A) Rast B) Neva C) Dik Kürdi D) Muhayyer E) Hüseyni

2. Aşağıda verilen perde adlarından hangisi hicaz makamına ait değildir?

- A) Neva B) Gerdaniye C) Nim Hicaz D) Dügâh E) Kürdi

3. Aşağıdaki eşlemelerden hangisi nikriz ve hicaz makamlarının yeden sesleridir?

- A) Rast - Dügâh B) Hüseyni - Eviç C) Nim Hicaz - Neva D) Irak - Neva E) Irak - Rast

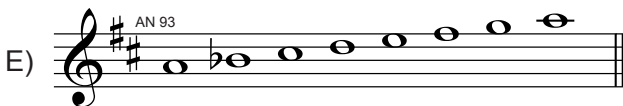
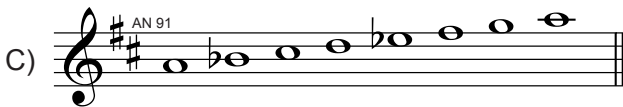
4. Dizeğin üçüncü aralığına karşılık gelen perde aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eviç B) Gerdaniye C) Nim Hicaz D) Buselik E) Dik Kürdi

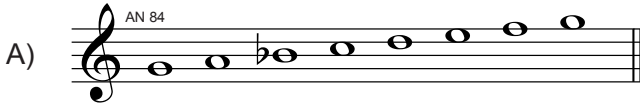
5. Dizeğin beşinci çizgisine karşılık gelen perde aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Neva B) Dügâh C) Muhayyer D) Çargâh E) Eviç

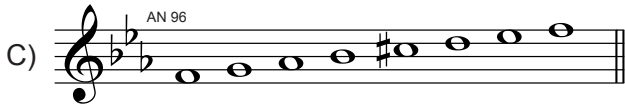
6. Aşağıdakilerden hangisi hicaz makamı dizisidir?

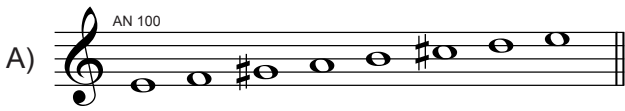
7. Aşağıdakilerden hangisi nikriz makamı dizisidir?

8. Nikriz makam dizisi başka bir perdeye aktarıldığında aşağıdakilerden hangisi bu diziye karşılık gelmez?

9. Hicaz makam dizisi başka bir perdeye aktarıldığında aşağıdakilerden hangisi bu diziye karşılık gelmez?

3. ÖĞRENME ALANI

MÜZİKSEL OKUMA

ÜNİTELER

1. *Sol Majör ve Mi Minörde*

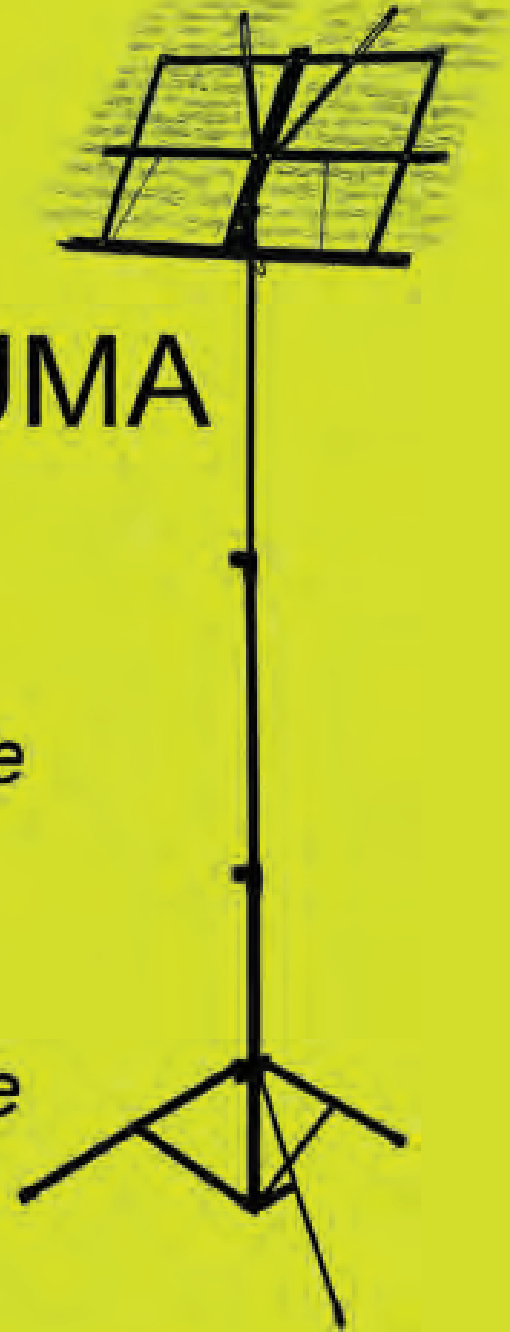
Müziksel Okuma

2. *Fa Majör ve Re Minörde*

Müziksel Okuma

3. *Nikriz ve Hicaz Makamlarında*

Solfej Okuma

Müziksel Okuma (Solfej)

Aşağıda verilen sol majör ezgileri okuyunuz.

Moderatoo

Ü. Özgür

OS 1

$\text{♩} = 80$

M. Sun

OS 2

Moderato

M. Sun

OS 3

Moderato

Willi Gohl

OS 4

Moderato

H. Lemoine

OS 5

Allegro

A. Metin Karkin

OS 6

Allegretto

S. Aydoğan

OS 10

mf

1. 2.

1. 2. Fine

p

D.C.

Andante

Antonio Salieri

OS 7

mf

♩=60

A.Balkan

Musical score for A.Balkan, measures 8-14. The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 6/8 time signature. It begins with a tempo marking of ♩=60. The first measure is marked 'OS 8'. The melody consists of eighth and quarter notes, with some measures containing slurs and accents. The piece concludes with a double bar line.

Moderato

Rod

Musical score for Rod, measures 9-14. The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It begins with a tempo marking of Moderato. The first measure is marked 'OS 9'. The melody features eighth and quarter notes, with some measures containing slurs and accents. Dynamic markings include *p* (piano) and *mf* (mezzo-forte). The piece concludes with a double bar line.

Musical score for three staves. The key signature is G major (one sharp). The time signature is 3/4. The first staff begins with a dynamic marking of *p* and ends with *mf*. The second staff has a dynamic marking of *mf*. The third staff has a dynamic marking of *p*.

♩=60

H.Lemoine

Musical score for five staves. The key signature is G major (one sharp). The time signature is 6/8. The first staff is marked with *OS 13* and *p*. The second staff has a dynamic marking of *p*. The third staff has dynamic markings of *p* and *f*. The fourth and fifth staves have a dynamic marking of *p*.

Andante maestoso

DIABELLI

Musical score for three staves. The key signature is B-flat major (two flats). The time signature is 4/4. The first staff is marked with *OS POZZOLI 91* and *p*. The second staff has dynamic markings of *p* and *f*. The third staff has a dynamic marking of *p*.

Allegretto

Rod

OS 14

f *mf* *f* *p* *f* *f*

The musical score consists of ten staves of music in treble clef, 3/8 time, with a key signature of one sharp (F#). The piece is marked 'Allegretto'. The first staff begins with a dynamic marking of *f* and includes the instruction 'OS 14'. The second staff has a dynamic marking of *mf*. The third staff has a dynamic marking of *f*. The fourth staff has a dynamic marking of *p*. The fifth staff has a dynamic marking of *f*. The sixth staff has a dynamic marking of *f*. The seventh staff has a dynamic marking of *f*. The eighth staff has a dynamic marking of *f*. The ninth staff has a dynamic marking of *f*. The tenth staff has a dynamic marking of *f*. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

Allegretto

Allegretto

Moderato

Andantino

♩=112

S.Acay

ois 5

1. 2.

♩=84

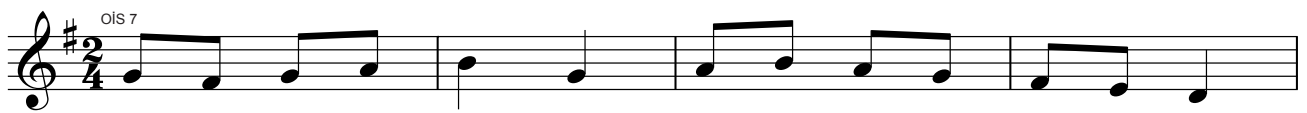
S.Acay

ois 6

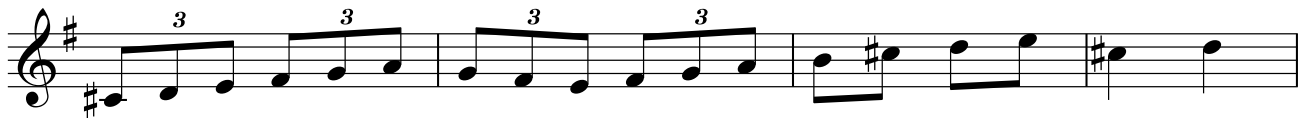
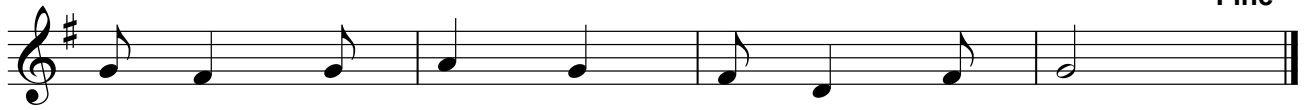
1. 2.

♩=85

A.Balkan

Fine

D.C.

♩=85

A.Balkan

♩=60

A.Balkan

Müziksel Okuma (Bona)

Aşağıda verilen ritmik okuma çalışmalarını yapınız.

OB 1

OB 2

OB 3

OB 5

mf

OB 6

OIB 1

OIB 2

OIB 2

OIB 4

Aşağıda verilen mi minör ezgileri okuyunuz.

Adagio

Ü. Özgür

AS 1

mf

Fine ,

f

D. C.

Moderato

A. Adnan Saygun

AS 2

f

♩=88

S. Acay

AS 3

♩=144

S.Acay

AS 4

Moderato

AS 5

Fine

Allegretto

Henry Lemoine

AS 7

Musical notation for the first system, consisting of three staves in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The first staff contains a melodic line with various note values and rests. The second staff continues the melody, marked with *mf*. The third staff concludes the system with a double bar line and a repeat sign.

Moderato

Musical notation for the second system, consisting of four staves in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/8 time signature. The first staff is marked *p* and includes a first ending bracket labeled AS 6. The second staff is marked *f* and includes a **Fine** marking. The third and fourth staves continue the melodic line with various dynamics and articulation.

Lamentabile

Musical notation for the third system, consisting of four staves in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 6/8 time signature. The first staff is marked *p* and includes a first ending bracket labeled AS 9. The second and third staves feature dynamic markings of *sf* and *p*. The fourth staff concludes the system with a double bar line and a repeat sign.

Andante

Fransız Ezgisi

AS 8

mf *f* *f* *mf* *mf* *p*

Andante

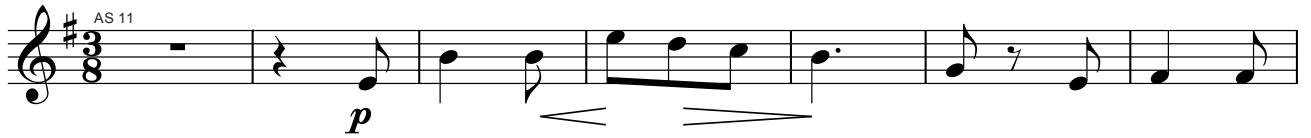
AS 10

f *mf* *p* *f* *mf* *mf*

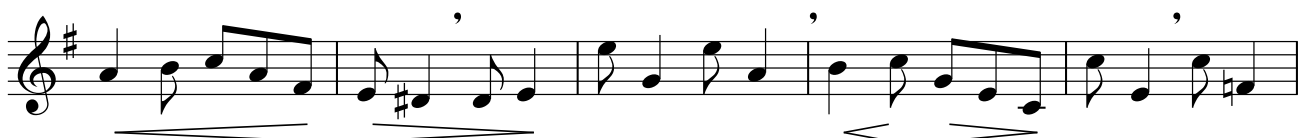
Andantino

Gretry

Lento

Heller

Non Troppo

Sor

AS 13

Musical score for Sor's 'Non Troppo' in C major, 2/4 time. The score consists of six staves. It begins with a piano (*p*) dynamic and features various articulations such as accents and slurs. The piece includes a first and second ending. Dynamics range from piano (*p*) to forte (*f*).

Allegretto

H.Lemoine

AS 14

Musical score for H.Lemoine's 'Allegretto' in D major, 3/4 time. The score consists of five staves. It starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and includes several accents and slurs. The piece features triplet patterns in the second and fourth staves. Dynamics range from mezzo-forte (*mf*) to fortissimo (*sf*).

Allegretto

Rod

AS 15

Musical score for Rod's 'Allegretto' in D major, 2/4 time. The score consists of three staves. It begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and includes accents and slurs. The piece concludes with a forte (*f*) dynamic.

This page of musical notation consists of 12 staves of music in G major. The notation includes various rhythmic values, slurs, and dynamic markings. The dynamics used are *mf*, *f*, *ff*, and *p*. There are also accents (>) and hairpins (< and >) indicating changes in volume. The music is written in a single melodic line on a treble clef staff.

Moderato

Catel

AS 16

p

Moderato

Rod

AS 17

mf

f

Musical score in G major (one sharp) and 4/4 time. The piece consists of eight staves of music. Dynamic markings include *f* (forte), *mf* (mezzo-forte), *p* (piano), and *sf* (sforzando). The score includes first and second endings in the second staff. The music features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests.

Allegretto

Teoria Musical e Solfejo No:244

Musical score in G major (one sharp) and 3/4 time. The piece is labeled "AS 13" and consists of five staves of music. Dynamic markings include *mf* (mezzo-forte) and *p* (piano). The music features eighth and sixteenth notes, and rests.

Müziksel Okuma (Bona)

Aşağıda verilen ritmik okuma çalışmalarını yapınız.

AB 1

mf

AB 2

AB 4

AB 3

Musical score for section AB 3, consisting of five staves of music in treble clef with a common time signature. The music features a complex rhythmic pattern with many eighth and sixteenth notes, including rests and slurs.

AB 5

Musical score for section AB 5, consisting of three staves of music in treble clef with a 3/8 time signature. The music is characterized by a steady eighth-note flow with some slurs and accents.

AB 6

Musical score for section AB 6, consisting of four staves of music in treble clef with a 3/8 time signature. The music continues the eighth-note pattern from the previous section with various melodic lines and slurs.

ÜNİTE 2 Fa Majör ve Re Minörde Müziksel Okuma

Müziksel Okuma (Solfej)

Aşağıda verilen fa majör ezgileri okuyunuz.

Andante

G. F. Haendel

NS 27

Moderato

Reber

NS 16

Andante

F. Sor

NS 17

p

p

f *p*

mf *p*

cresc.

Moderato

Schumann

NS 18

f

f

f

f *f* *f*

Moderato

H. Lemoine

Fine

NS 14

mf

f

D.C.

Andante

H. Lemoine

NS 20

dolce

cresc.

p

Fine

mf

p

p

p

f

p

mf

p

cresc.

f

D.C.

Moderato

H.Lemoine

NS 21

mf *p* *f* *mf* *cresc.* *f* *sf* *D.C.*

Moderato

G.F.Haendel

NS 25

f *mf*

Moderato

Rodolphe

NS 24

mf

p

cresc.

f *mf*

mf

104

Adagio

H.Lemoine

NS 23

p

cresc.

f *dim.* *p* *f* *sf*

sf *sf*

Andante

J.B.Lully

NS 19

p

p

Moderato

Thome

NS 26

mf

mf

mf *dolce*

mf *dolce*

p

mf

p

p

Andante

N.Yilmaz

NS 10

mf

mf

mf

mf

Moderato

L.Leo

NS 22

mf

cresc.

f

dim.

Moderato

NS 9

mf

Andante

G.F.Haendel

NS 29

mp *mf*

p *f*

Allegro

Ch.Gounod

NS 30

f

mf

f *mf*

Fine

Müziksel Okuma (Bona)

Aşağıda verilen ritmik okuma çalışmalarını yapınız.

Andantino

NB 1

IB 4

The image displays two systems of musical notation for a rhythmic reading exercise. The first system, labeled 'NB 1', consists of seven staves of music in 2/4 time. The second system, labeled 'IB 4', consists of three staves of music in 4/4 time, featuring triplets and various rhythmic patterns.

A musical score in bass clef, 2/4 time signature, featuring several triplet patterns and slurs. The first line has a triplet of eighth notes. The second line has a triplet of eighth notes and a triplet of quarter notes. The third line has a series of slurs over eighth notes. The fourth line has a series of slurs over eighth notes. The fifth line has a series of slurs over eighth notes.

Müziksel Okuma (Solfej)

Aşağıda verilen re minör ezgileri okuyunuz.

Allegro

J.Brahms

A musical score in treble clef, 2/4 time signature, for the re minor melody. The score consists of four staves. The first staff has a dynamic marking of *mf*. The second staff has a dynamic marking of *f*. The third staff has a dynamic marking of *p*. The fourth staff has a dynamic marking of *p*. The score includes slurs and accents.

Moderato

(Teoria Musical e Solfejo no.215)

Musical score for Moderato, exercise no. 215. It consists of four staves of music in 2/4 time, key of B-flat major. The first staff is marked *mf* and includes the instruction 'IS 2'. The second staff is marked *p*. The third staff is marked *mf*. The fourth staff is marked *f*. The piece concludes with a double bar line.

Moderator

V.Solovyov-Sedoy

Musical score for Moderator, exercise no. 220. It consists of four staves of music in 2/2 time, key of B-flat major. The first staff is marked *p* and includes the instruction 'IS 3'. The second staff is marked *mf*. The third staff is marked *f* and features a first ending bracket. The fourth staff shows the second ending and concludes with a double bar line.

Allegro

(Teoria Musical e Solfejo no.220)

Musical score for Allegro, exercise no. 220. It consists of four staves of music in 4/4 time, key of B-flat major. The first staff is marked *mf* and includes the instruction 'IS 4'. The piece concludes with a double bar line.

Andantino

(Lavignac 1/A no.126)

Musical score for Lavignac 1/A no.126, Andantino, 3/4 time signature. The score consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. It is marked with a dynamic of *mf* and includes the instruction "IS 5". The second staff ends with the word "Fine". The third staff is marked with a dynamic of *p*. The fourth staff is marked with a dynamic of *f* and includes the instruction "D.C. al Fine". The fifth staff is marked with a dynamic of *p*.

Andantino

(Lavignac 1/A no.124)

Musical score for Lavignac 1/A no.124, Andantino, 2/4 time signature. The score consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. It is marked with a dynamic of *mf* and includes the instruction "IS 6". The second staff is marked with a dynamic of *mf* and includes accents (>) and a *cresc.* marking. The third staff is marked with a dynamic of *p* and includes a *cresc.* marking. The score concludes with a double bar line and repeat dots.

(Teoria Musical e Solfejo no.218)

Musical score for Teoria Musical e Solfejo no.218, Andantino, 3/4 time signature. The score consists of three staves of music in bass clef. The first staff begins with a bass clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. It is marked with a dynamic of *mf* and includes the instruction "IS 7". The second and third staves continue the melodic line with various rhythmic patterns and dynamics.

Andante

Ü.Özgür

IS 9

f

Modarato

(Lavignac 1/A no.125)

IS 8

f *p*

f *mf*

p *f*

mf *p*

Andante

(Teoria Musical e Solfejo-2 no.24)

IS 10

mf

p

mf

p *p*

Moderato

(Lavignac 1/A no.127)

IS 11

mf

p

mf

mf

f

Andante

(Teoria Musical e Solfejo.2 no.26)

IS 12

p

p

p *f*

p *mf* *f*

Adagio

J.Massenet

p *f* *pp*

f

pp

f *ff*

fp *ppp*

Moderato

(Feoria musical e Solfejo-2 no.33)

mf *p* *mf*

mf

p

Andante

(Teoria Musical e Solfejo.2 no.29)

IS 15

mf *p*

mf *p*

mf *f*

p *pp* *mf*

Adagio

A. Scarlatti

IS 16

p *f*

p

p *sf*

sf *p*

Moderato

(Lavignac 1/A no.128)

IS 17

p

This musical score is for a Moderato piece in 6/8 time, marked *p*. It consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 6/8 time signature. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests and a dynamic marking of *p* (piano). The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Andte non troppo

(Lavignac 1/A no.162)

IS 19

p

p *p* *fz* *p*

fz *p* *fz* *p*

This musical score is for an Andte non troppo piece in 6/8 time, marked *p*. It consists of four staves of music. The first staff begins with a bass clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 6/8 time signature. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests and dynamic markings of *p* (piano) and *fz* (forzando). The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

♩=116

E.Ratets

IS 27

p

f

3

3

Allegro Moderato

(Lavignac 1/A no.192)

IS 21

mf

p

mf

p

mf

Moderato

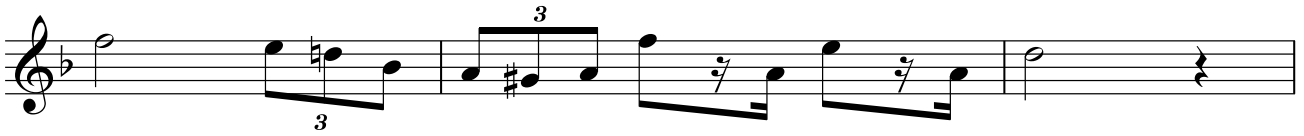
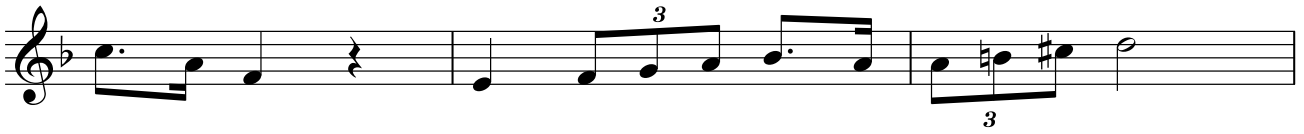
Penseron

IS 20

Müziksel Okuma (Bona)

Aşağıda verilen ritmik okuma çalışmalarını yapınız.

The first system consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a common time signature. It contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, and a few quarter notes. The second staff continues with similar rhythmic patterns, including some sixteenth-note runs. The third staff features more complex rhythmic figures, including sixteenth-note groups and quarter notes. The fourth staff has a mix of quarter and eighth notes, with some notes marked with accents. The fifth staff concludes the system with a final note and a fermata.

The second system consists of five staves of music. The first staff is marked with a 6/4 time signature and a key signature of one flat. It features a melody of quarter and half notes. The second staff continues with quarter notes and rests. The third staff has a sequence of eighth notes with rests. The fourth staff includes a triplet of eighth notes and a quarter note. The fifth staff is dominated by triplet eighth notes, with some quarter notes interspersed.

IB 5

The musical score consists of ten staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a common time signature (C). The notation includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. Several measures contain triplets, indicated by a '3' above the notes. The piece concludes with a final double bar line.

ÜNİTE 3 Nikriz ve Hicaz Makamlarında Müziksel Okuma

Müziksel Okuma (Solfej)

Aşağıdaki nikriz makamında yazılan ezgileri okuyunuz.

İ. ERMiŞ

D. C.

İ. ERMiŞ

Fine

D. C.

İ. SELMAN COŞKUN

IS 24

Musical score for İ. Selman Coşkun, IS 24. The score consists of seven staves of music in G major, 2/4 time. It features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and includes a triplet in the fifth staff.

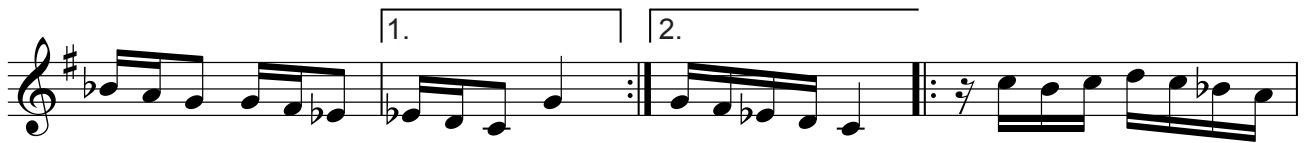
Şamlı Selim'in
Kanto Mecmualarından

Oya Nikrız Kanto

Musical score for Şamlı Selim'in Kanto Mecmualarından, Oya Nikrız Kanto. The score consists of five staves of music in G major, 9/8 time. It features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and includes a triplet in the first staff.

Tamburi Cemil bey

A. Özer

AN 087

The image displays a musical score for a piece titled "Derviş Kanuni" with the identifier "AN 087". The score is written in a single system with 11 staves, all in treble clef. The time signature is 4/4, and the key signature is one sharp (F#). The music consists of a series of rhythmic patterns and melodic lines, often featuring eighth and sixteenth notes. Each staff begins with a repeat sign (double bar line with dots) and a fermata over the first measure. The notation includes various note values, rests, and accidentals (sharps and flats). The piece concludes with a double bar line and a fermata on the final note of the eleventh staff.

♩=128

Ö. Gürbüz

AN 186

1. 2.

1. 2.

1. 2.

1. 2.

Fine

1. 2.

1. 2.

Bursa Türküsü

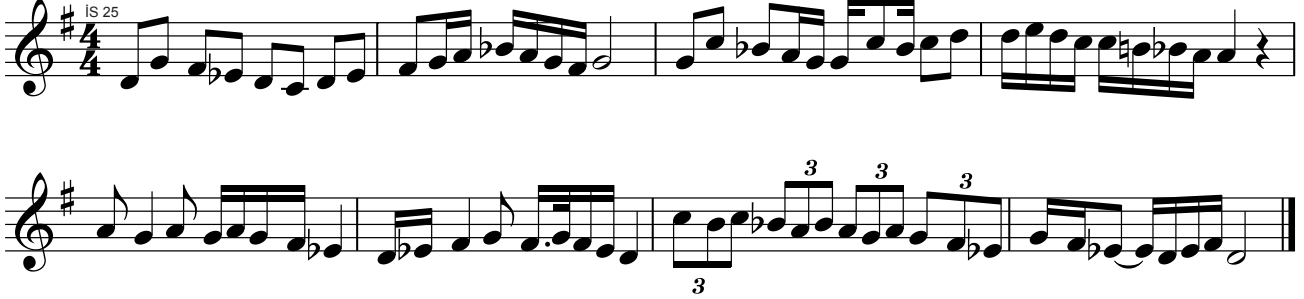
AN 67

1. 2.

Aşağıdaki hicaz makamında yazılan ezgileri okuyunuz.

İ. SELMAN COŞKUN

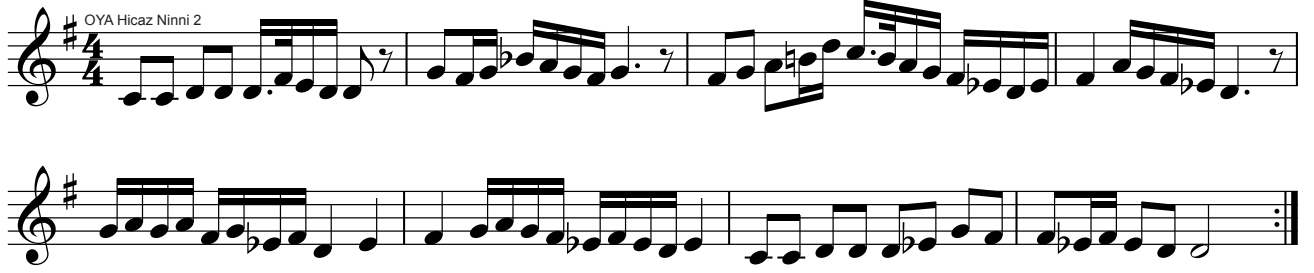

İ. ERMiŞ
Fine

Tamburi Cemil Bey

OYA Hicaz Ninni 2

The first system of musical notation for 'OYA Hicaz Ninni 2' is written on a single staff in treble clef. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The melody consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some rests and a final fermata.

Anonim

OYA Hicaz Ninni

The second system of musical notation for 'OYA Hicaz Ninni' is written on a single staff in treble clef. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The melody is a simple sequence of eighth notes, with a few rests and a final fermata.

Anonim

OYA Hicaz Türkü

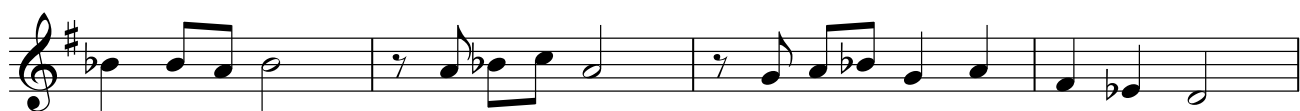
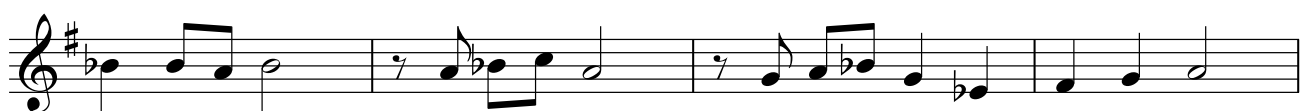
The third system of musical notation for 'OYA Hicaz Türkü' is written on a single staff in treble clef. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 5/8. The melody is a sequence of eighth and sixteenth notes, with a few rests and a final fermata.

Oya İzmir Zeybeği

♩=108

S. Aydoğan

Ç. Tanrıkoru

Kırşehir Türküsü

AN 085

The image displays a musical score for a piece titled "Kırşehir Türküsü". The score is written on ten staves, each beginning with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a 2/4 time signature. The first staff includes the alphanumeric code "AN 085". The notation consists of eighth and sixteenth notes, often beamed together, with various rests and accidentals. The piece concludes with a double bar line and repeat dots. The overall style is characteristic of traditional Turkish folk music notation.

4. ÖĞRENME ALANI

MÜZİKSEL YAZMA

ÜNİTELER

1. *Sol Majör ve Mi Minörde*

Müziksel Yazma

2. *Fa Majör ve Re Minörde*

Müziksel Yazma

3. *Nikriz ve Hicaz Makamlarında*

Müziksel yazma

ÜNİTE 1 Sol Majör ve Mi Minörde Müziksel Yazma

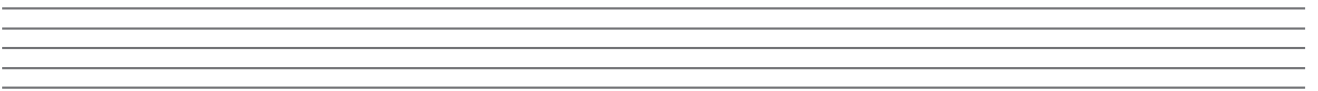
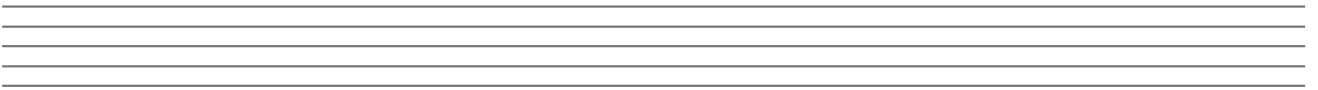
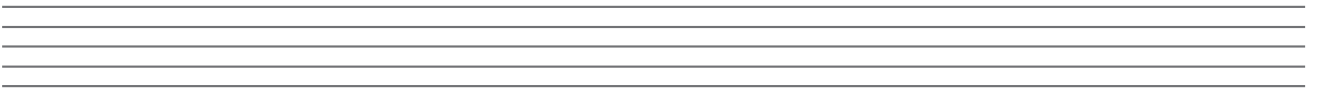
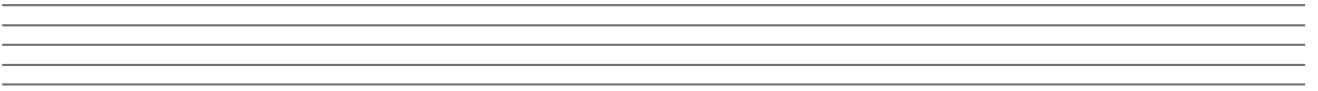
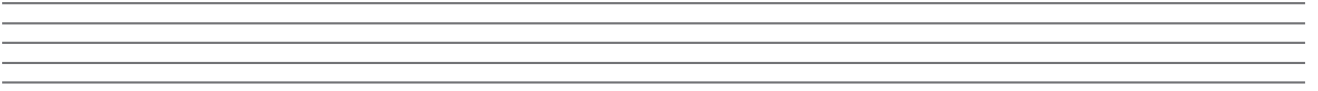
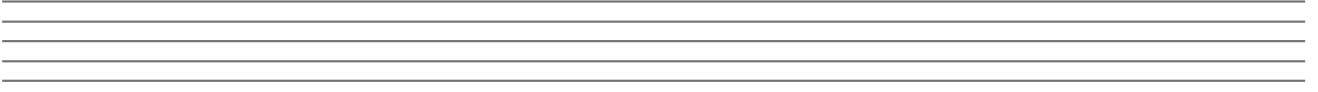
Müziksel Yazma (Dikte)

Öğretmeninizin çalacağı sol majör ezgileri yazınız.

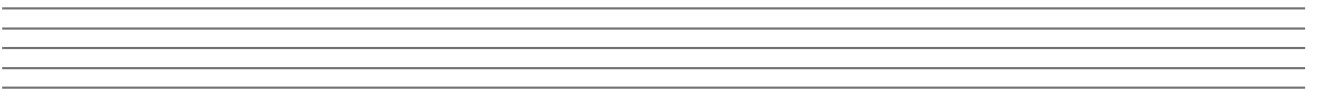
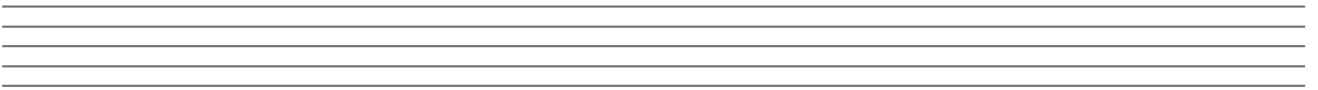
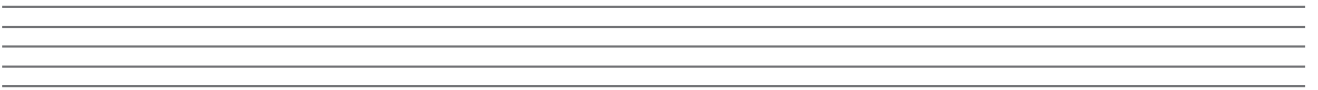
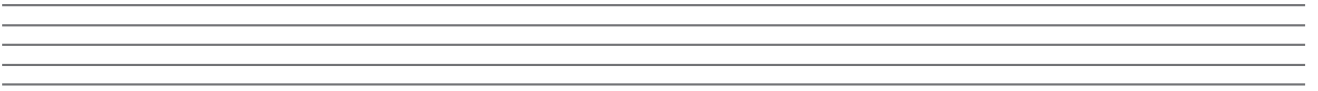
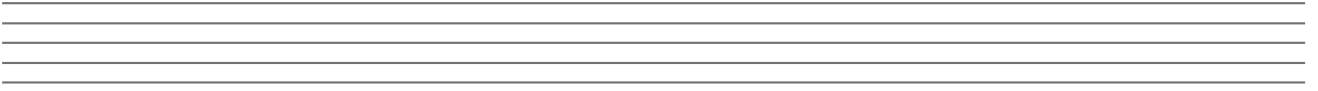
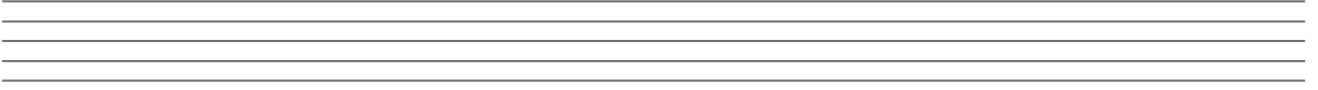
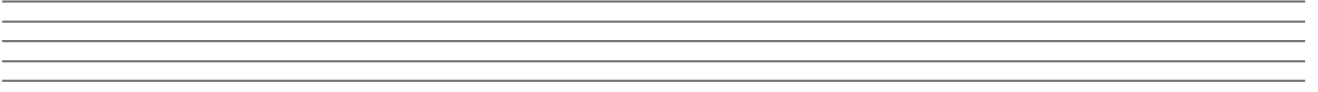
Handwriting practice area consisting of 10 sets of five horizontal lines for musical notation.

Öğretmeninizin çalacağı sol majör ezgileri yazınız.

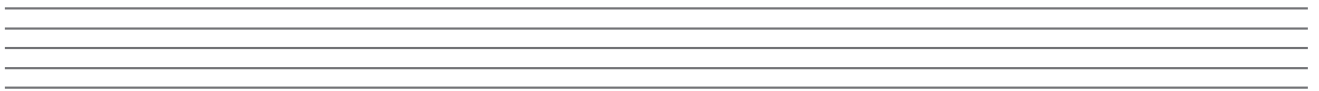
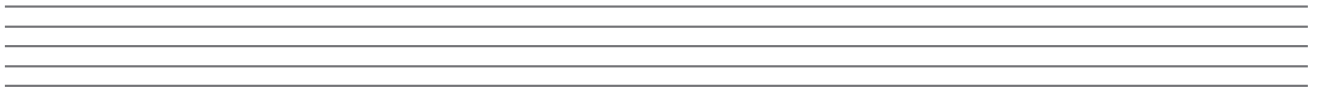
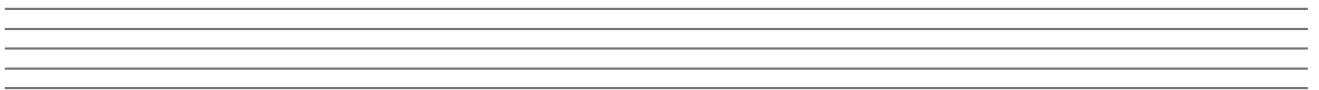
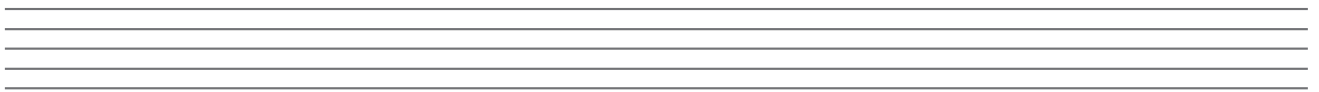
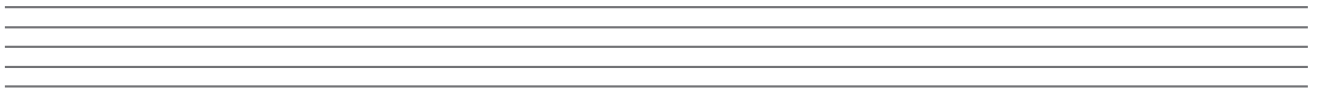
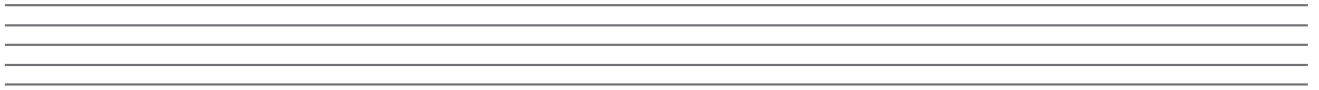
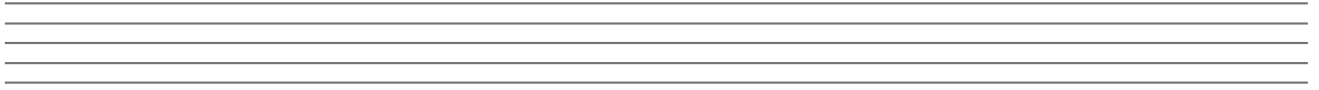
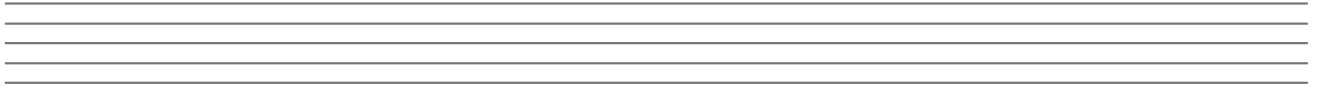

Öğretmeninizin çalacağı tartım cümlelerini yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı sol majör ezgileri yazınız.

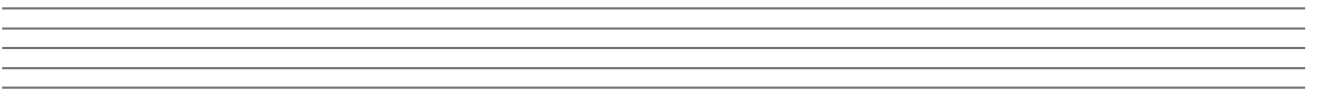
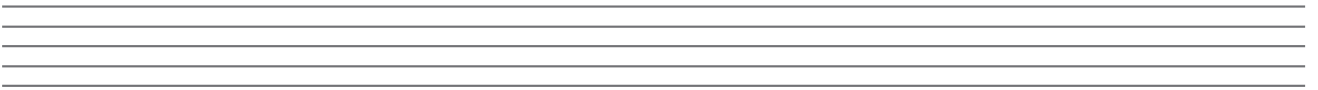
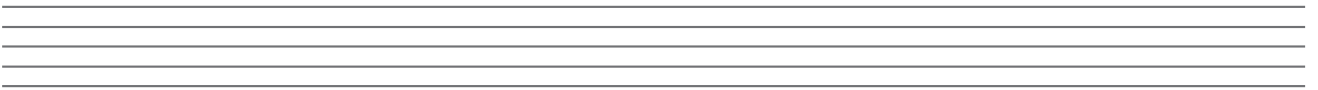
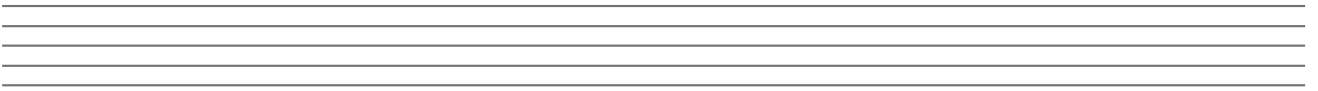
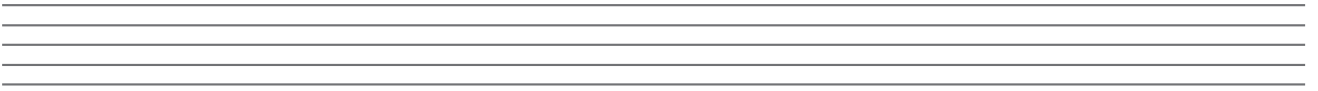
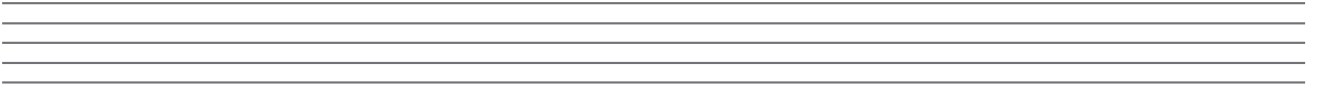
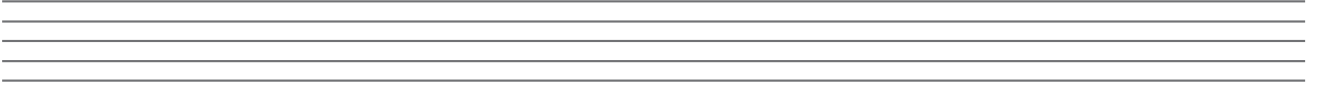
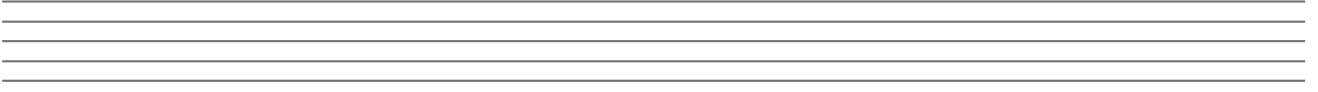
Öğretmeninizin çalacağı sol majör ezgileri yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı tartım cümlelerini yazınız.

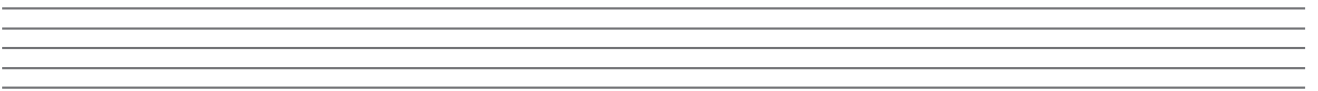
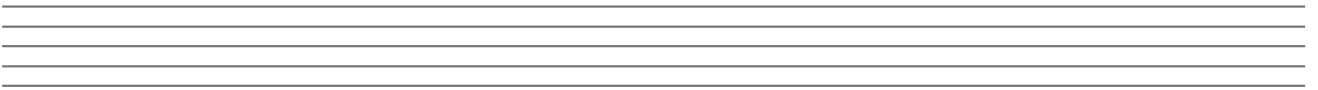
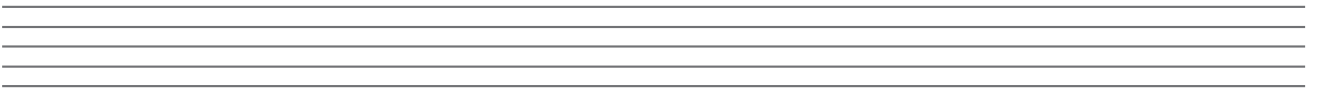
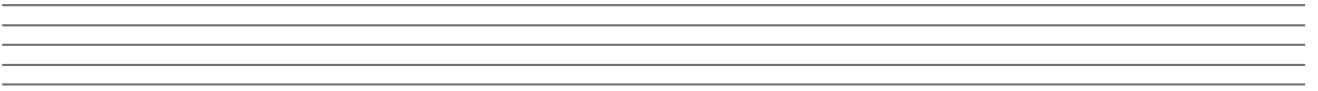
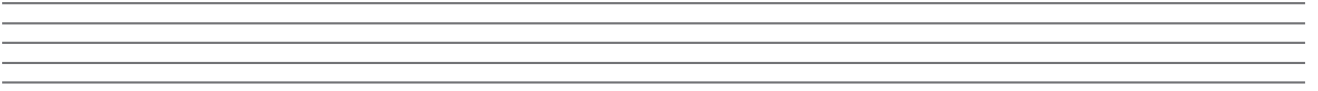
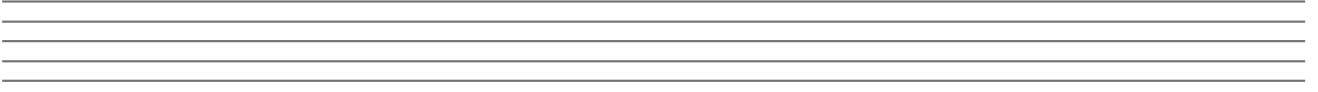
Öğretmeninizin çalacağı mi minör ezgileri yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı mi minör ezgileri yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı tartım cümlelerini yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı mi minör ezgileri yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı mi minör ezgileri yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı tartım cümlelerini yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı mi minör ezgileri yazınız.

ÜNİTE 2 Fa Majör ve Re Minörde Müziksel Yazma

Müziksel Yazma (Dikte)

Öğretmeninizin çalacağı fa majör ezgileri yazınız.

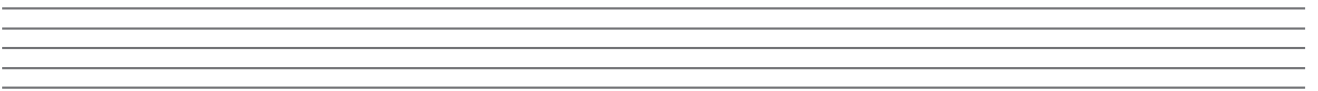
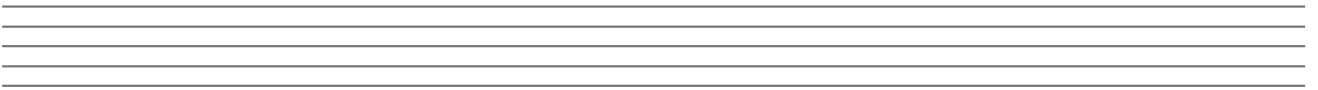
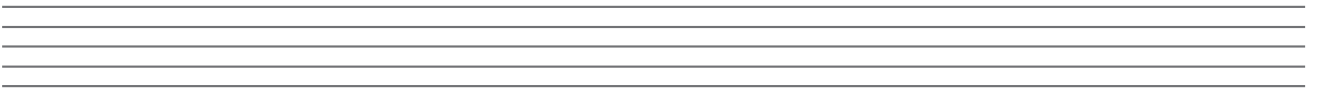
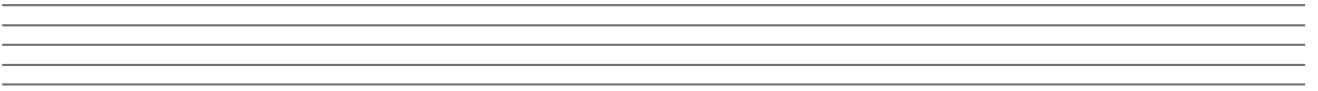
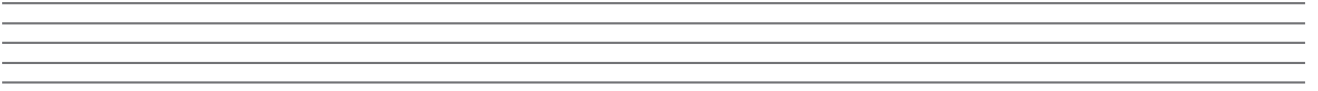
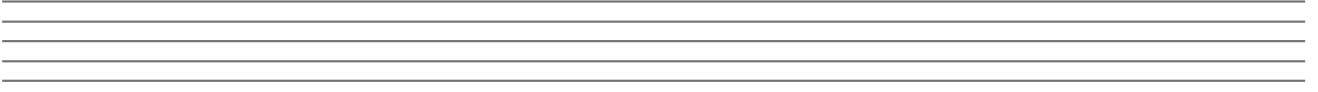
Handwriting practice area consisting of 12 sets of five horizontal lines for writing musical notation.

Öğretmeninizin çalacağı fa majör ezgileri yazınız.

Öğretmeninizin alacağı tartım cümlelerini yazınız.

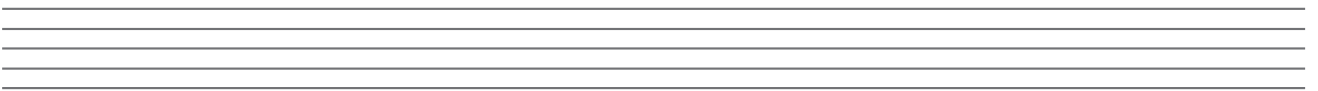
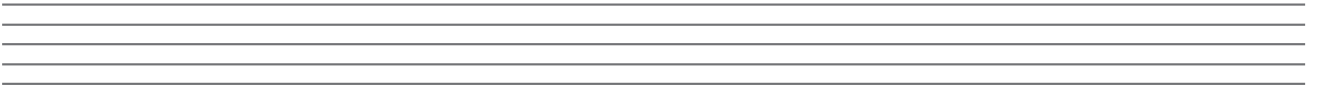
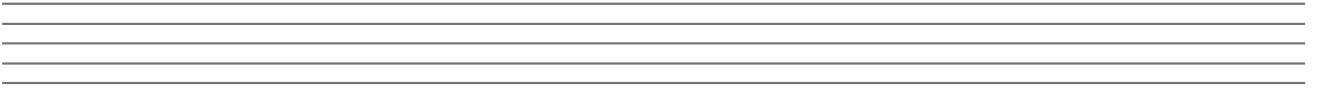
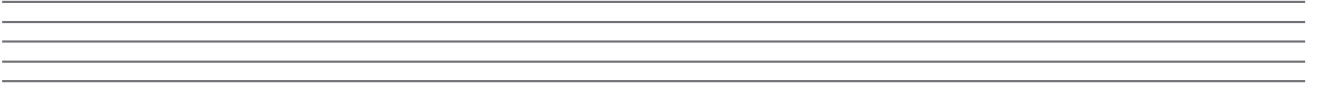
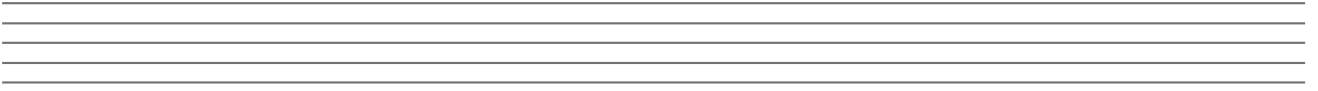
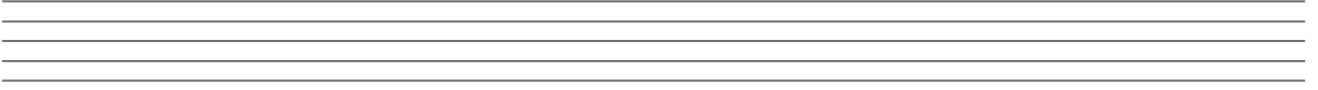
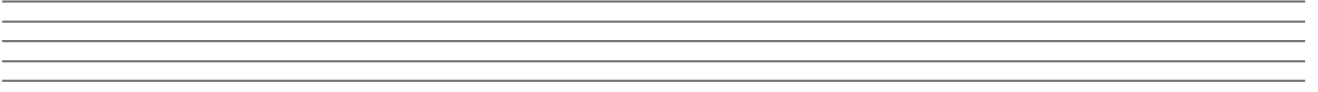
Öğretmeninizin çalacağı fa majör ezgileri yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı fa majör ezgileri yazınız.

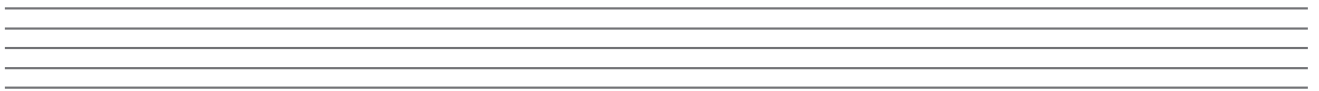
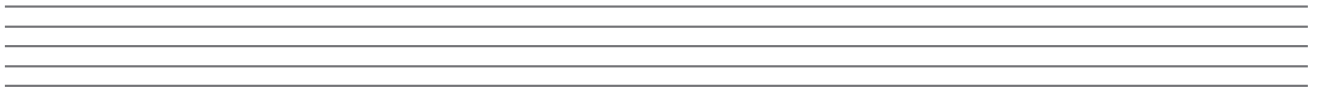
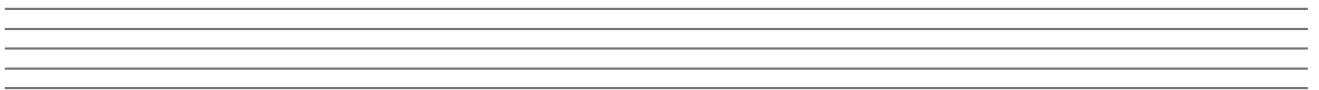
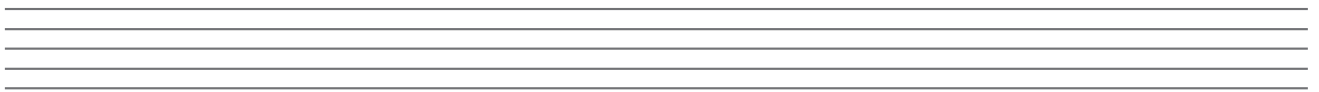
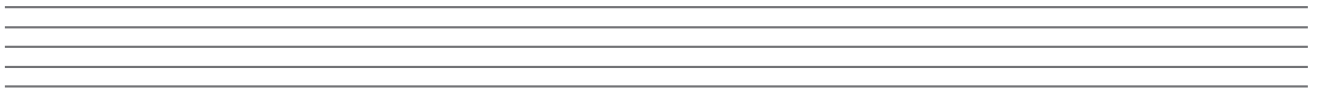
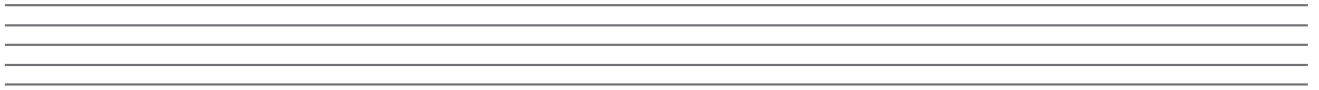
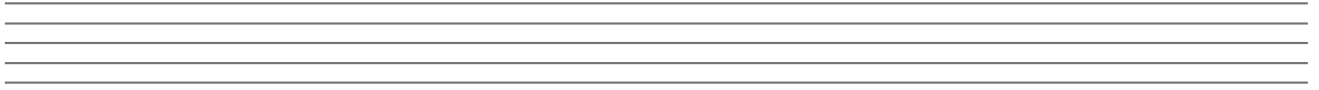
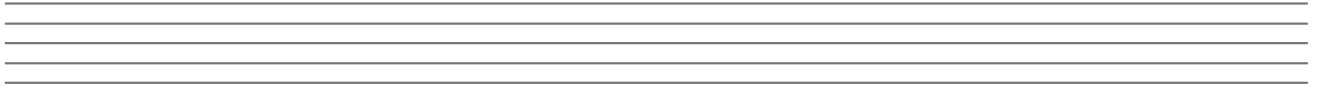

Öğretmeninizin çalacağı tartım cümlelerini yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı re minör ezgileri yazınız.

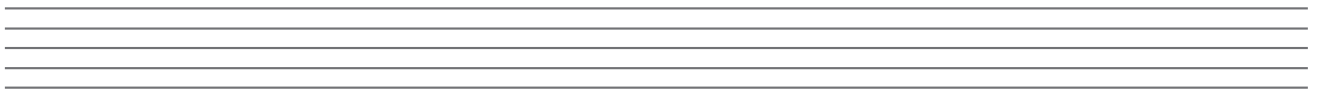
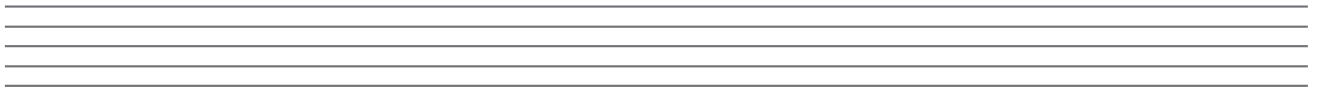
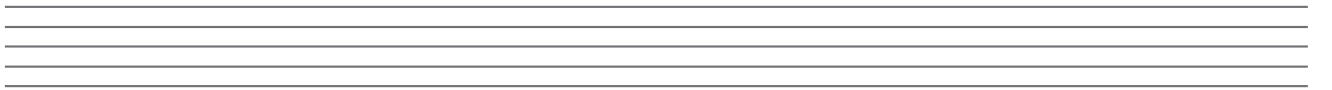
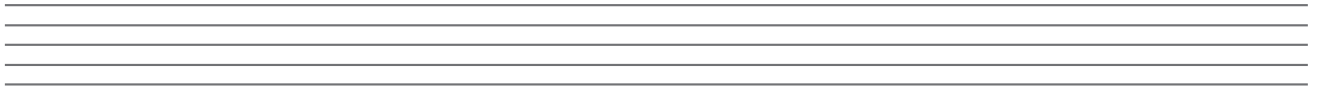
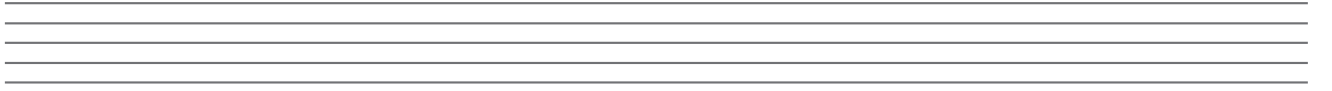
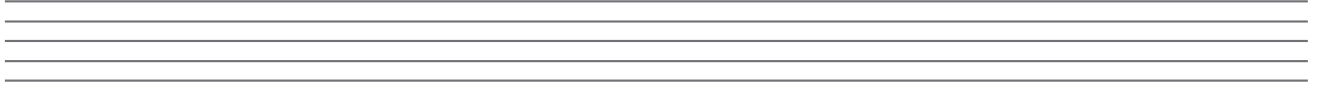
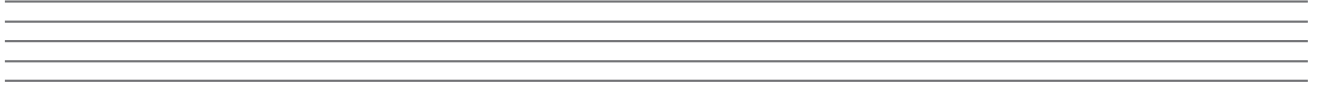

Öğretmeninizin çalacağı re minör ezgileri yazınız.

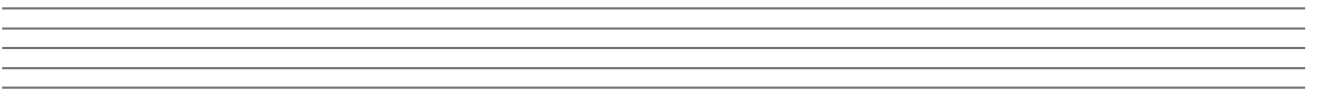
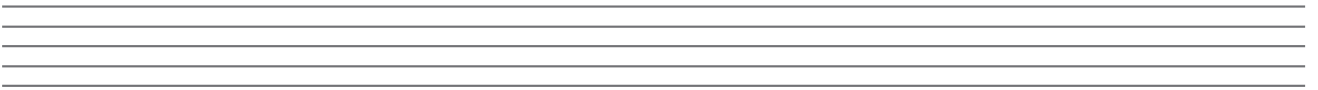
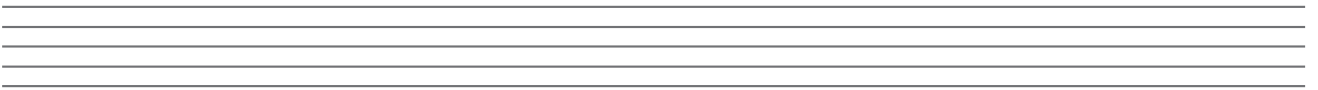
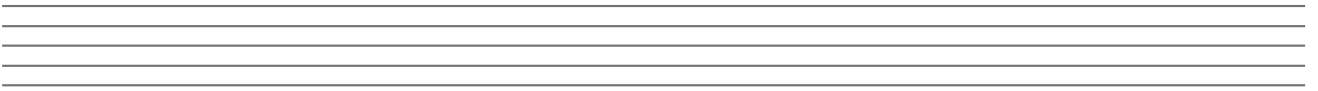
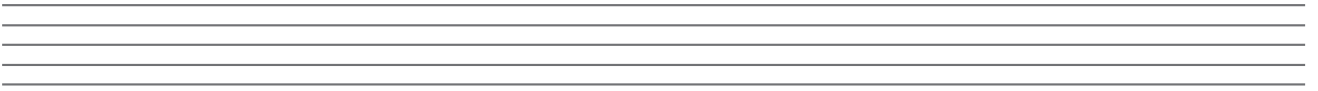
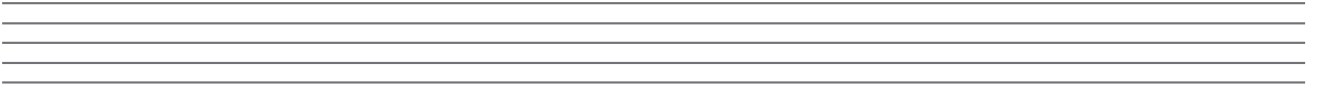
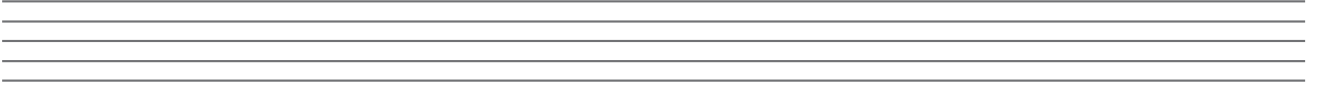
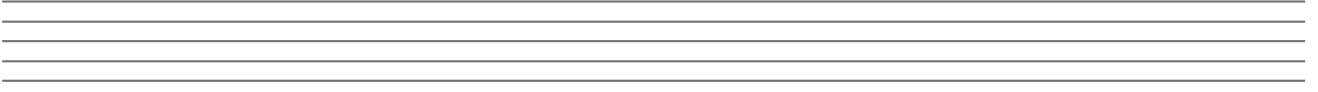

Öğretmeninizin çalacağı tartım cümlelerini yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı re minör ezgileri yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı re minör ezgileri yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı tartım cümlelerini yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı re minör ezgileri yazınız.

ÜNİTE 3 Nikriz ve Hicaz Makamlarında Müziksel Yazma

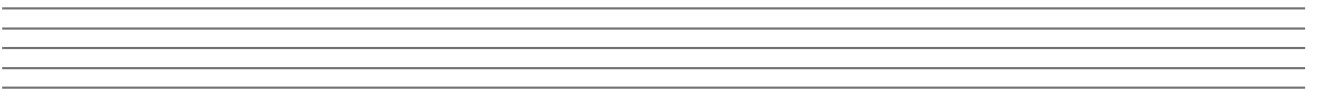
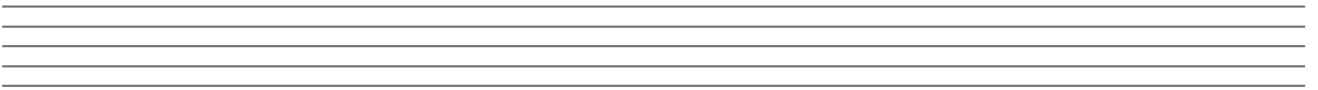
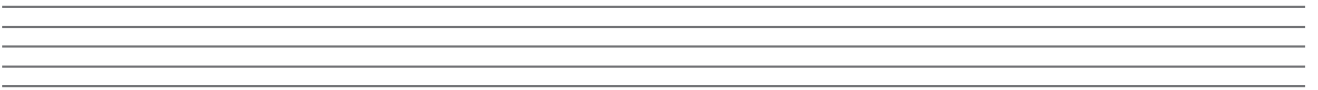
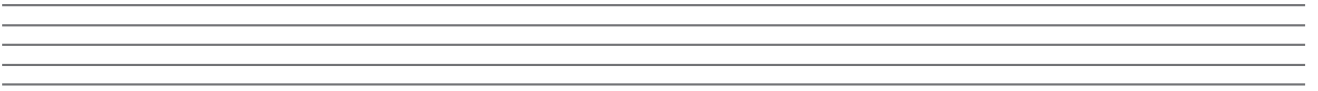
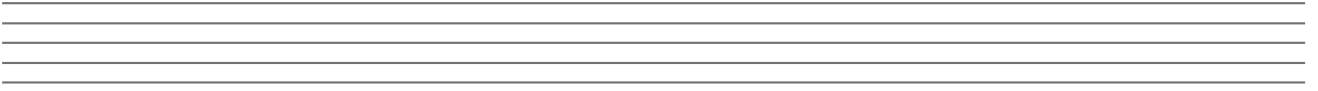
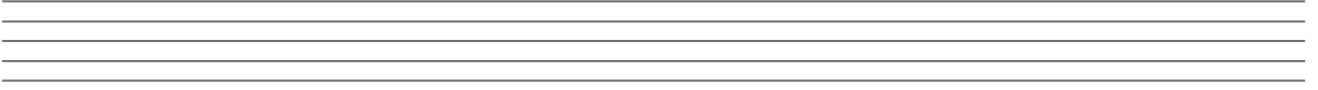
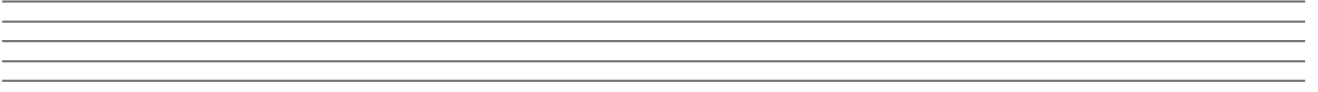

Müziksel Yazma (Dikte)

Çıkıcı ve inici nikriz makam dizisini yazınız.

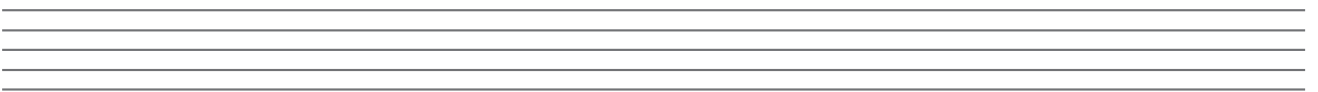
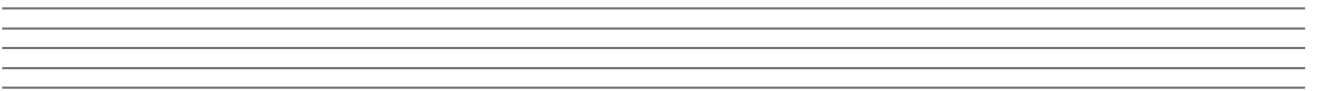
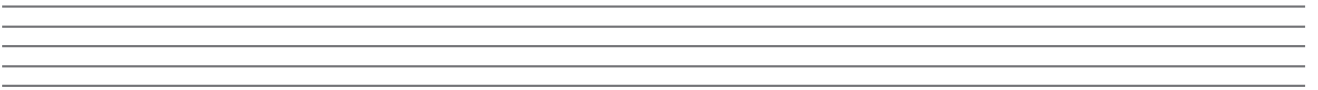
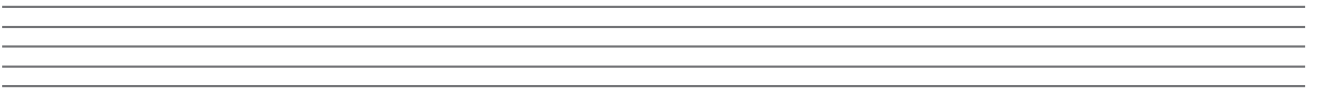
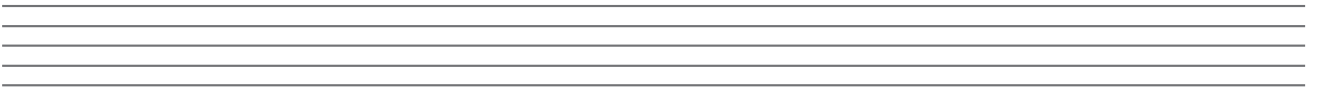
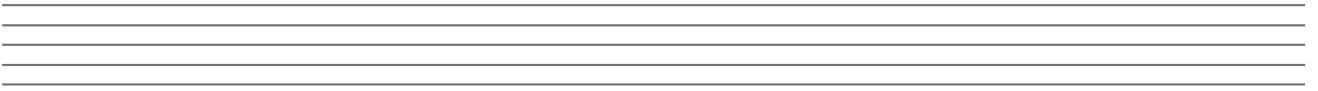
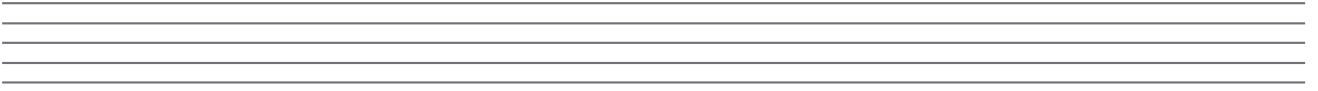
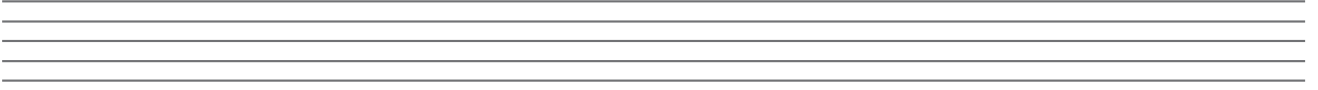
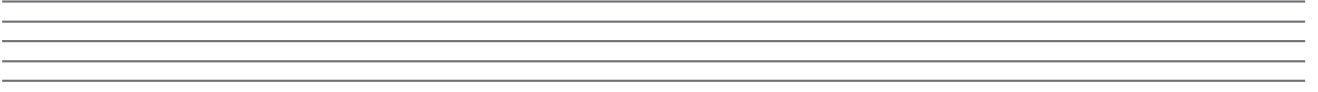
Öğretmeninizin çalacağı nikriz makamındaki ezgileri yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı nikriz makamındaki ezgileri yazınız.

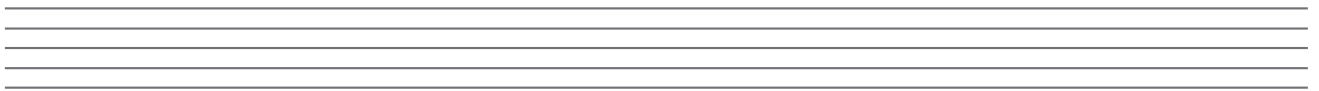
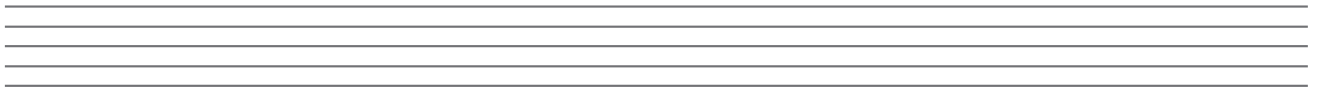
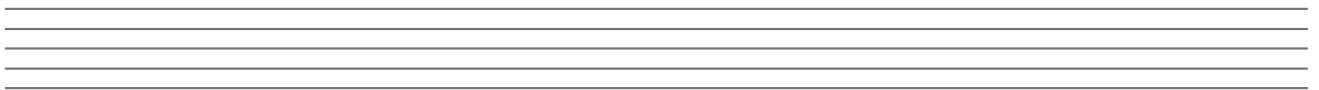
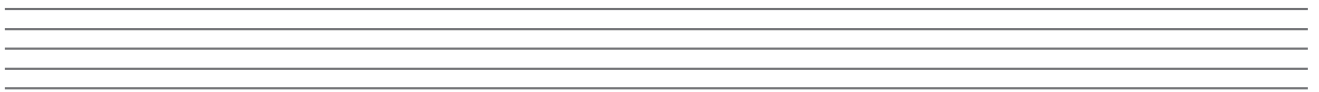
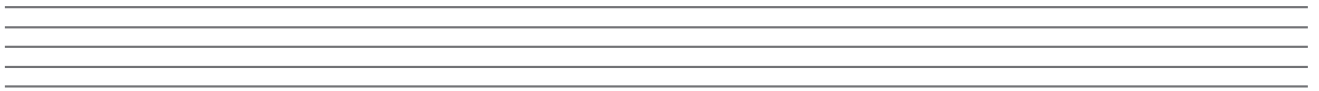
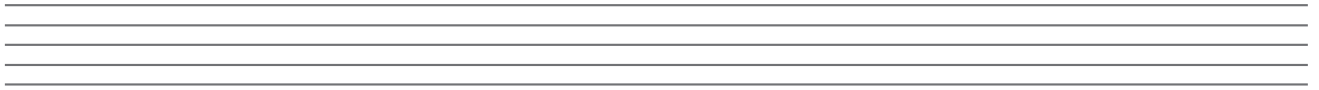
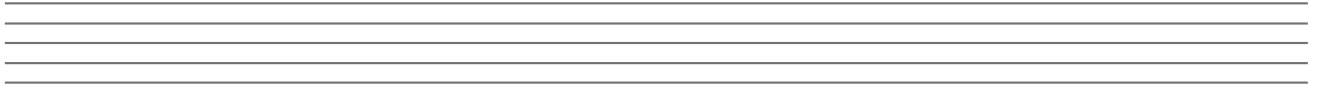
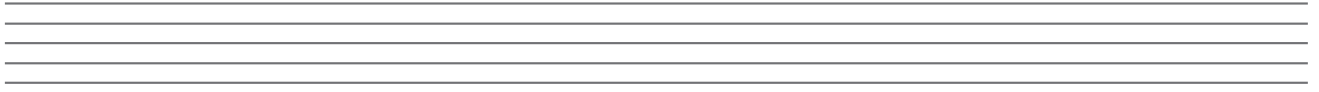

Öğretmeninizin çalacağı tartım cümlelerini yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı nikriz makamındaki ezgileri yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı nikriz makamındaki ezgileri yazınız.

Çıkıcı ve inici hicaz makam dizisini yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı hicaz makamındaki ezgileri yazınız.

Çıkıcı ve inici hicaz makam dizisini yazınız.

Öğretmeninizin çalacağı tartım cümlelerini yazınız.

Çıkıcı ve inici hicaz makam dizisini yazınız.

Çıkıcı ve inici hicaz makam dizisini yazınız.

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

A

- acem:** Türk müziğinde bir perde adı, dizeğin beşinci çizgisindeki fa sesi.
- acemaşiran:** 1. Türk müziğinde, dizeğin birinci aralığındaki fa sesi.
2. Türk müziğinde bir makam.
- adagio:** Ağır ve gösterişli.
- allegretto:** Moderato ile allegro arası, çabukca tempo.
- allegro:** Çabuk, canlı.
- andante:** Rahat, yavaş.
- andantino:** Andanteden biraz hızlıca tempo.

B

- bakiye:** Türk müziğinde dört komaya bölünen en küçük ikili aralık.
- bemol:** Önüne konulduğu notayı yarım ses pestleştiren ses değiştirici işaret.
- buselik:** 1. Türk müziğinde, dizeğin üçüncü çizgisindeki si sesi.
2. Türk müziğinde bir makam.
- büyük mücennep:** Türk müziğinde sekiz koma değerindeki aralık.

C-Ç

- crescendo:** Birbirini izleyen notalarda sesin giderek gürleşeceğini belirten işaret.
Simgesi:
- çargâh:** 1. Türk müziğinde, dizeğin üçüncü aralığındaki do sesi.
2. Türk müziğinde bir makam.

D

- decrescendo:** "Sesi söndürerek" ses gürlüğü giderek hafifletme.
Simgesi:
- dik kürdi:** Türk müziğinde dizeğin üçüncü çizgisindeki fa diyez 4 koma sesi.
- diminuendo:** Sesi giderek hafifletmek, decrescendo.
- diyez:** Önüne konulduğu notayı yarım ses incelten (tizleştiren) işaret.
- dolce:** Tatlı, yumuşak, hafif.
- donanım:** Dizek üzerindeki tonalite veya makama ait değiştirici işaretler.
- durak:** Karar sesi. Geleneksel Türk müziğinde, eseri tonalitenin esas sesinde sona erdiren karar notası.
- dügâh:** 1. Türk müziğinde, dizeğin ikinci aralığındaki la sesi.
2. Türk müziğinde bir makam.

E

- eksen:** Tonik. Dizinin ilk derecesi, diziye adını veren ses.
- eviç:** 1. Türk müziğinde dizeğin beşinci çizgisindeki fa diyez 4 koma sesi.
2. Türk müziğinde bir makam.

F

- fine:** Müziğin sona ermesi gereken yere yazılan terim.
- forte:** Kuvvetli, güçlü.

G

- gerdaniye:** 1. Türk müziğinde ince sol sesi.
2. Türk müziğinde bir makam.

H

- hüseyni:** 1. Türk müziğinde dizeğin dördüncü aralığındaki mi perdesi.
2. Türk müziğinde en çok kullanılan basit makam.

- hüseyniaşiran:** 1. Türk müziğinde dizeğin birinci çizgisindeki mi sesi.
2. Türk müziğinde bir makam.

I

- irak:** 1. Türk müziğinde dizeğin birinci aralığındaki fa diyez 4 koma sesi.
2. Türk müziğinde birleşik makam.

K

- kaba çargâh:** Türk müziğinde dizek üzerinde ek çizgi ile gösterilen kalın do sesi.
- koma:** Makamsal müzikte bir tam sesin dokuzda biri. En küçük ses birimi.
- kromatik:** İsimleri aynı seslerin yarım ton ara ile dizilmeleri.
- küçük mücennep:** Türk müziğinde beş koma değerindeki aralık.

L

- lamentabile:** Acı çekercesine söyleyiş.
- larghetto:** Largo ile andante arası tempo terimi. Largodan hızlı, andanteden ağır.

M

- majör:** Büyük. Dizideki büyük üçlü.
- makam:** Geleneksel müzikte bir dizinin işleniş tarzı.
- marş:** Her türlü yürüyüşü desteklemek, bazen ateşlemek, grupları aynı düzende yürütmek (askeri marş), ulusal birliği güçlendirmek (ulusal marş), bazen de kederli bir ortam oluşturmak için (cenaze marşı gibi) yazılan belirgin ve güçlü vurgulamalı kısa müzik.
- mezzoforte:** Orta kuvvette.
- minör:** Küçük. Dizide küçük üçlü.
- muhayyer:** 1. Türk müziğinde ince la sesi.
2. Türk müziğinde bir makam.

N

- natürel:** Bemol veya diyez almış bir notanın doğal hâline döneceğini belirten terim.
- neva:** 1. Türk müziğinde dizeğin dördüncü çizgisindeki re sesi.
2. Türk müziğinde bir makam.
- nikriz:** Türk müziğinde bir makam adı.
- nim hicaz:** Türk müziğinde dizeğin üçüncü aralığındaki do diyez 4 koma sesi.

O - P - R

- oktav:** Sekizli aralık.
- perde:** Ses derecesi.
- piyano:** Hafif, yumuşak sesli.
- presto:** Hızlı çevik.
- ritm:** Tartım.

S

- sansibl:** Yeden. Karar sesinden önceki nota. Dizide yedinci derecedeki ses.
- sforzando:** Sesi birden kuvvetlendirmek.

T

- tanini:** Türk müziğinde dokuz komadan oluşan tam ses.
- tonalite:** Dizilerin yapılanmasını oluşturan kurallar bütünü.
- tonik:** Eksen. Dizinin ilk derecesi, diziye adını veren ses.
- transpoze:** Aktarım. Bir yapıtın yazıldığı tondan başka bir tona aralıklarını koruyarak aşınması.
- triole:** Üçleme. Bir vuruşun üç eşit zamana bölünmesi.

U-Ü

- uşşak:** Türk müziğinde bir makam adı.
- ünison:** Tek sesli.

V

- vals:** $\frac{3}{4}$ ölçüde dans ve dansın müziğine verilen ad.

Y

- yeden:** Sansibl. Karar sesinden önceki nota. Dizide yedinci derecedeki ses.

KAYNAKÇA

- ACAY, Sefai, Açık Değişimli Tonal ve Makamsal Solfejler, Önder Matbaacılık, 1. Basım, Ankara, 2006.
- AKTÜZE, İrkin, Ansiklopedik Müzik Sözlüğü, Pan Yayıncılık, 1. Basım İstanbul, 2003.
- BALKAN, Aziz, Solfej, Kendi Yayını, Malatya, 2008.
- BONA, Müzik Teorisi Nota Okuma ve Öğrenme Metodu, Düzenleyen Haydar İLDAN, Bemol Müzik Yayınları, İstanbul, 2010.
- CANGAL, Nurhan, Armoni, Arkadaş Yayınevi, 2. Baskı, Ankara, 2002.
- CARDOSO, Belmira, MASCARENHAS, Mário, Curso Completo de Teoria Musical e Solfejo, Volume 1, Volume 2, Rio de Janeiro, Brasil, 1973
- ÇALIŞIR, Feridun, Müzik Dili Sözlüğü, Yeni Dağarcık Yayınları, Ankara, 2004.
- ÇELİKKOL, Erdinç, 150 Eseriyle Erdiç Çelikkol, Bursa, 1994.
- ÇELİKKOL, Erdinç, Türk Musikisi Bilgileri, F. Özsan Matbaacılık, Bursa, 2000.
- ÇELİKKOL, Erdinç, Türk Musikisi Bölümü 1, 2, 3, 4. Sınıf Ders Kitapları, Bursa, 1988.
- DANHAUSER, Adolphe, çev. İlhan Baran, Temel Müzik Kuralları, Önder Matbaası, Ankara, 1997.
- EGEMEN, Hüseyin, Sistemik Solfej Eğitimi, Bemol Müzik Yayınları, 1. Baskı, İstanbul, 2003.
- FONTAINE, Ferdinand, Traité Pretique du Rythme Mesuré, Editions Henry Lemoine, Paris, 2000.
- GHEZZO, Marta Arkossy, Music Theory, Ear Training, Rhythm, Solfege and Dictation, a Comprehensive Course, University of Alabama Press, Alabama, 1980.
- HACIEV, Paraşkev, çev. Ahter Destan, Pan Yayıncılık, 2. Basım, İstanbul, 2005.
- KALENDER, Cemalettin- KESKİN, Levent, Temel Bağlama Eğitimi, Arkadaş Yayınevi, Ankara, 2003.
- KARADENİZ, M. Ekrem, Türk Müsikişinin Nazariye ve Esasları, İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara, 1965.
- KAROLYI, Otto, çev. Mehmet, Nemutlu, Müziğe Giriş, Pan Yayıncılık, 2. Basım, İstanbul, 1996.
- LAVIGNAC, Albert, Des Solfejes Volume 1A, 1B, 2A, 2B, Henry Lemoine Yayını, Paris, 2000.
- ÖZÇELİK, Sadık, Müzikal Dikte ve Solfej, Başkent Matbaacılık, 1. Baskı, Ankara, 2003.
- ÖZDEMİR, Memduh, Armoni, Kanyılmaz Matbaacılık, İzmir, 2001.
- ÖZGÜR; Ülkü, Aydoğan, Salih, Müziksel İşitme Okuma Eğitimi ve Kuram 1. Kitap, Sözkesen Matbaası, 3. Baskı, Ankara, 2004.
- ÖZKAN, İ. Hakkı, Türk Musikisi, Nazariyatı ve Usulleri, Ötüken Neşriyat, 8. Basım, İstanbul, 2006.
- SAY, Ahmet, Müziğin Kitabı, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1. Basım, Ankara, 2001.
- SIGNELL; Karl L. çev. İlhami Gökçen, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2006.
- SÖZER, Vural, Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi, 1. ve 2. Cilt, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1986.
- SUN, Muammer, Temel Müzik Eğitimi, Yurt Renkleri Yayınevi, Ankara, 1998.
- SUN, Muammer, Solfej 1, Sun Yayınevi, 1. Basım, Ankara, 2004.
- SUN, Muammer, Solfej 2, Sun Yayınevi, 3. Basım, Ankara, 2008.
- SUN, Muammer- MUNZUR, Metin, Aralık Bilgisi, Sun Yayınevi, 1. Basım, Ankara, 2006.
- TABAKOĞLU, Vicdan, Bona Müzik Teorisi, Yeni Dağarcık Yayınları, Ankara, 2000.
- TDK, Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1998.
- TDK, Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2005.
- TRT Türk Halk Müziği Repertuarı, TRT Müzik Dairesi Başkanlığı, Ankara, 1996
- TRT Türk Sanat Müziği Seçme Eserler 1, TRT Müzik Dairesi Başkanlığı, Ankara, 1998
- TRT Türk Sanat Müziği Seçme Eserler 2, TRT Müzik Dairesi Başkanlığı, Ankara, 2009
- ULUÇ, Murat Özden, Müzik Sözlüğü, Yurt Renkleri Yayınevi, 2002.
- ZEKİ, Enver, BONA, Taksimata Metodu, Doğu LTD. ŞTİ. Matbaası, İstanbul, 1985.

KULLANILAN WEB ADRESLERİ

<http://www.aboutmusictheory.com>

<http://www.tdk.gov.tr>